

Пораки од САД
Груевски останува главен
американски партнер

И по Веруш - Чауш?
Специјално пријателство
со „пучистите“

Десет години со иста стратегија
СДСМ прави кризи
место програми

Република

бр. 176, година V ■ петок, 15 јануари 2016 година ■ цена: 50 денари

ОПОЗИЦИЈАТА ПРЕД ПОТОП

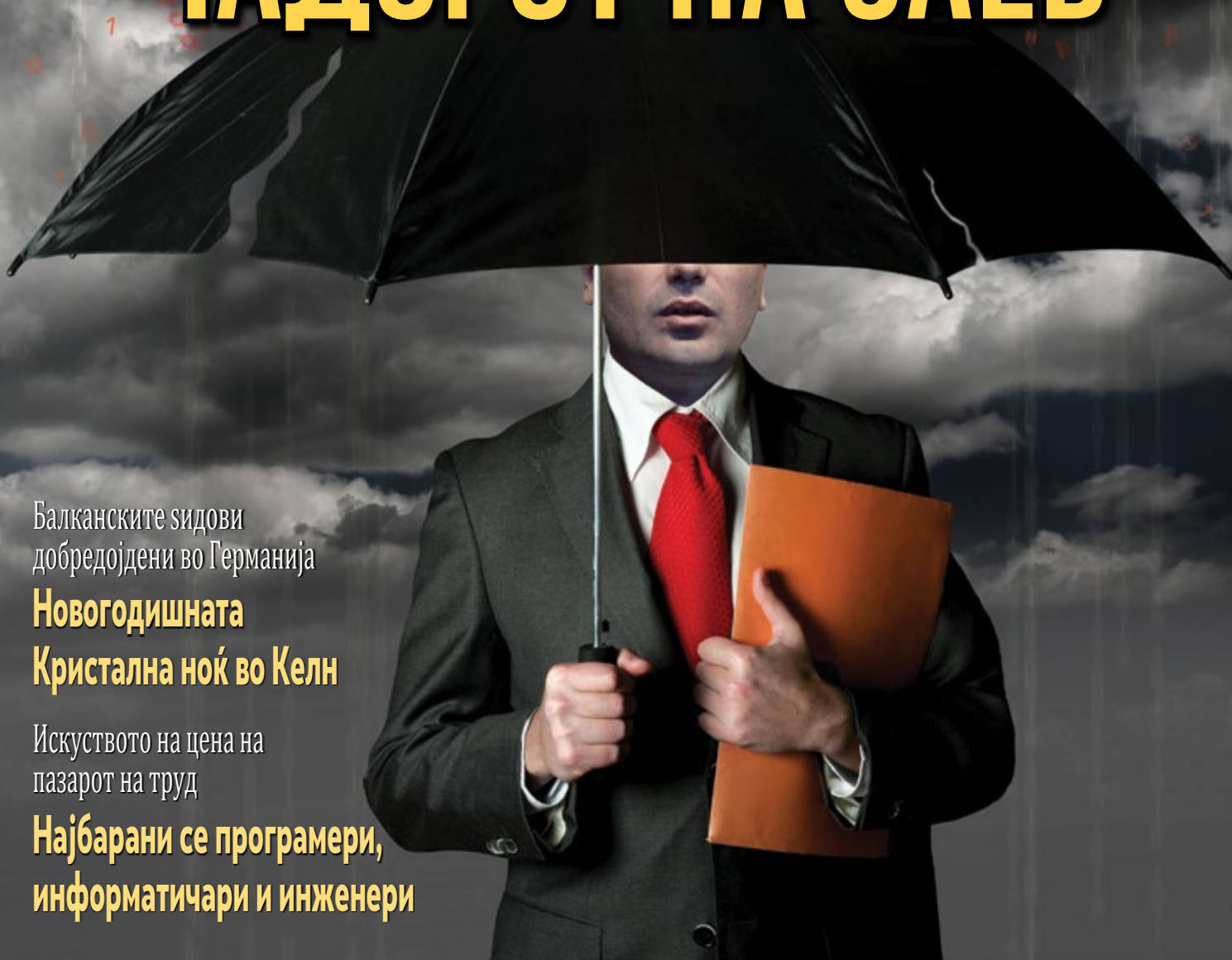
ПРОКИСНА ЧАДОРОТ НА ЗАЕВ

Балканските сидови
добредојдени во Германија

Новогодишната
Кристална ноќ во Келн

Искуството на цена на
пазарот на труд

Најбарани се програмери,
информатичари и инженери

republika.mk

Не чекај весџи
за да видиш шџо се случува
ИНТЕРНЕТ ТВ

Република
www.republika.mk

ВОВЕД

Прописна чадорот на Заев

6

ТЕМА НА НЕДЕЛАТА

СДСМ 10 години произведува
кризи место програма

15

ЕКОНОМИЈА

Искуството на цена на пазарот на труд

20

ЛИЧНОСТ НА НЕДЕЛАТА

Хари Костов

24

СВЕТ

Келн - тест за Ангела Маркел

26

ЗДРАВЈЕ

Д-р Љупчо Николов, трауматолог

32

СЦЕНА | ИНТЕРВЈУ

Владимир Василевски-Четкар

38

СЦЕНА | ИНТЕРВЈУ

Елена Ристеска

40

СЦЕНА

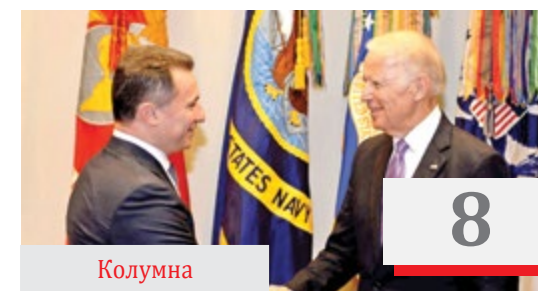
Вонземјанинот го напушти светот

42

СПОРТ | ИНТЕРВЈУ

Кире Лазаров

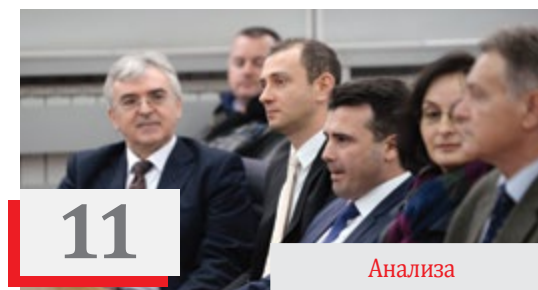
53

Колумна

8

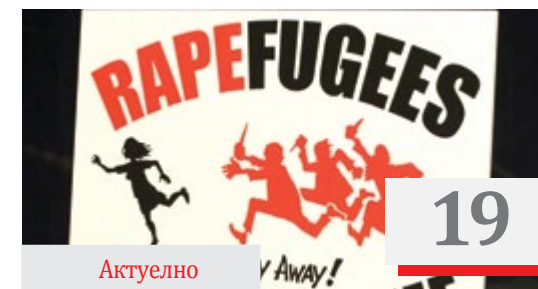
Груевски останува главен
американски партнер

11

Анализа

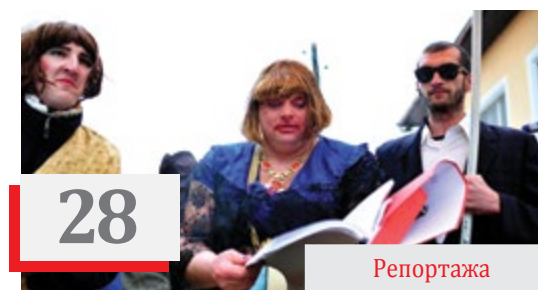
Специјално пријателство
со „пучистите“

Актуелно

19

Новогодишната
Кристална ноќ во Келн

28

Репортажа

Свети Василиј – обичаи со
вековна традиција

ДНИД Прва Република
ДООЕЛ Скопје

бул. Илинден бр. 9
1000 Скопје
republika@republika.mk
contact@republika.mk
sport@republika.mk

Директор: **Доне Донеvски**

Маркетинг:
Стојан Георгиеvски,
Габриела Мирчески
тел. 02 / 32 99 999
факс. 02 / 32 99 998

Издавач / редакција: **ДНИД Прва Република ДООЕЛ Скопје**
бул. Илинден бр. 9, 1000 Скопје

ж-ска: 500-0000007811-68
депонент банка: Стопанска Банка АД Битола

Претплата: тел. 02/3089-306

www.republika.mk ■ facebook.com/nedelnikrepublika

Главен и одговорен уредник: **Ненад Мирчески**
Заменик главен и одговорен уредник: **Билјана Зафорова**
Редакција и соработници:

Александра Мазнева - Бундалевска, Невена Поповска,
Марина Костовска, Наум Стоилковски, Александрија Стевковска,
Јана Јосифовска, Бојан Момировски

Колумнисти: **Горан Момировски, Љупчо Цветановски**
Соработници: **Никола Петковски, Димитар Љоровски Вамваковски**
Лектори: **Анета Љубеvскиј, Тања Стевановска**

Фотографија: **Горѓи Личовски, Александар Ивановски**
Графички дизајн: **Никса Георгиеvски, Билјана Неделковска**

Печати: **Графички Центар Скопје, ул. Скупи 6.6.**

Испечатени примероци: **4.000**

Датум на печатење: **14 јануари 2016**

Фото: Ѓорѓи Личовски

ВЕВЧАНСКИ КАРНЕВАЛ
2016

Прокисна чадорот на Заев

Ненаг Мирчевски | главен и одговорен уредник

Средбата на премиерот со потпретседателот на САД, Џо Бајден, помина со кусо соопштение, но со голема и силна порака дека Груевски останува важна политичка фигура во Македонија со која Белата кука има намера да соработува и во иднина. На големо разочарување на пучистите и на опозициските медиуми, Груевски од Вашингтон не се врати со главата сервирана на тацна, како што очекуваа и јавно посакуваа, туку, напротив, обезбеди потврда на стратешкото партнерство меѓу двете земји и се врати со поддршка за целосно спроведување на договорот од Пржино, во кој спаѓа и обврската да се организираат избори на 24 април. проблемот на Заев во случајот не е само тоа што Груевски се потврди како најсериозен политички фактор во државата, туку и фактот дека за кратко време ќе мора се соочи со народот. Болката му е до толку поголема што полска станува свесен дека „чадорот“ му прокисна токму пред очекуваната бура, која на предвремените избори ќе го потопи заедно со неговите домашни и странски соработници.

Така накинат, лидерот на опозицијата „по нечија наредба“ се појави во интервју во „непријателска“ телевизија во кое објаснуваше дека ќе имало избори ако се исполнеле условите. Не спомена ниту збор за личната одговорност и за неговите нелогични уцени (како барањето за специјален сеф), кои го одолжуваа исполнување на договорот од Пржино.

Неговите најверни следбеници, пак, не пропуштија да го охрабрат дека бил „перфектен“. Дали биле цинични или сериозни, тие самите си знаат. Но, од сето тоа што го кажа Заев во интервјуто, перфектно беше само

бламирањето на специјалната обвинителка, која по којзнае кој пат беше цел на јавно понижување од обвинетиот што би требало да го гони во случајот „Пуч“. Обвинетиот „перфектно“ јасно кажа дека на Катица Јанева ѝ предал сè што имал од нелегално снимените материјали. Ако е така, а, нели, (барем додека ги пишувам овие редови) сè уште не се демантирал, тогаш излегува дека 600.000 нелегално снимени разговори од 20.000 граѓани, кои со месеци тврдеше дека ги поседува, успеал да ги смести во само еден тврд диск!

Вакво манипулирање со јавноста и од Заев да е, премногу е. Но, во случајот не е тој тој што треба да се плаши од одговорност за идното тврдење, туку специјалната обвинителка. Особено поради другиот „перфектен“ одговор на Заев во кој вели дека немало никаков записник за предадените материјали. Уште минатата недела пишував дека немањето записник за примениот материјал може да биде обид за бришење на трагите од евентуалните 600.000 нелегални снимки, но во исто време и предупредив дека одговорноста ќе падне на грбот на обвинителката, која на крај ќе излезе виновна за исчезнувањето на доказите на кои се темели целата криза.

Токму затоа Јанева мора итно да одговори дали и зошто не направила записник за примените материјали. Колку снимени разговори примила од Заев? Снимките се оригинал или копии? Ако нема 600.000 снимени разговори, тогаш каде е остатокот за кој Заев тврдеше дека го поседува?

Ако таа решила да ја преземе одговорноста за бришењето на трагите или, пак, ако се надева дека ќе се заштити

под истиот прокиснат чадор на Заев, треба да биде свесна дека и таа може лесно да биде потопена во бурата затоа што трпението на македонскиот народ е на раб на издржливост.

Народот не е исплашен, но се задушува од маглата и преку глава му е одлаги. „Толерантниот“ третман што граѓаните им го овозможија на сите пријатели, кои изигруваа некакви фактори во кризата, не подразбира и давање можност да се извлечат од одговорност. Ова особено важи за Заев и за Верушевски, но и за сите други што ќе се обидат да ги спасат од соочување со правдата. Општествената штета е преголема за да се дозволи нова општа амнестија за сите уривачи на државниот поредок.

Заев и неговите најблиски соработници никогаш не сфатија, но се надевам дека Јанева има доволно капацитет навреме да разбере дека лагата никогаш не е решение затоа што штетата е несразмерно поголема откако ќе се открие. Токму затоа се наметнува прашањето зошто Катица Јанева место да работи во интерес на граѓаните и да ја здобие довербата на јавноста со откривање на вистината, прифаќа да игра на тенок мраз за интересите на опасни криминални структури што го уриваат целото општество.

„ПОРЦЕЛАНКА“ ГО ВРАЌА СТАРИОТ СЈАЈ, ПОТПИШАН ДОГОВОР ЗА РЕСТАРТИРАЊЕ

Владата на Република Македонија и индиската групација БРГ потпишаа договор за реализација на инвестиција во која ќе биде рестартирана поранешната фабрика „Порцеланка“. Инвестицијата е вредна околу 31 милион евра, а планирани се илјада нови вработувања што ќе бидат реализирани низ повеќегодишен план. Групацијата БРГ е една од најголемите и најбрзорастечки светски компании во производството на производи од челик и со нејзиниот влез во Македонија ќе се врати во живот „Порцеланка“. Новата фабрика ќе биде лоцирана во објектите на поранешна „Порцеланка“.

Рестартирањето на „Порцеланка“ ќе значи голем поттик за локалната економија, а ќе се стимулираат и индиректни вработувања на компании кои би соработувале со локалната компанија на БРГ во Велес. Индијците ја оцениле Македонија како атрактивна локација од која ќе можат полесно да влезат со своите производи на европскиот пазар. Директорот на локалната компанија „М Скуаре“, Бандари посочи дека одлуката за инвестирање во Македонија се должи на бизнис-форумот и на посетата на премиерот Груевски на Калкута на почетокот на минатата година.

Групацијата БРГ е една од најголемите и најбрзорастечки светски компании во производството на производи од челик и со нејзиниот влез во Македонија ќе се врати во живот „Порцеланка“

■ Нашата фабрика во Велес, која се наоѓа во просториите на поранешна „Порцеланка“ ќе го фокусира своето производство главно на производи од челик кои ќе се продаваат на пазарите во Европа, Северна Африка и на Блискиот Исток. Ќе вложиме напори да постигнеме успех во нашата фабрика во Велес со што ќе го направиме повторно центар на квалитетни производи – рече Бандари.

Посочи дека локацијата била избрана најмногу поради инфраструктурата и поради понудената работна сила. Групацијата БРГ во рестартираната поранешна фабрика „Порцеланка“ ќе изработува производи од челик и кујнски прибор од нејзиниот челик. Компанијата има шест фабрики со 13 илјади вработени и претставништва во повеќе светски метрополи. Годишниот обрт на компанијата изнесува 500 милиони евра. ■

со свои војници како и на Договорот за стратешко пријателство потпишан во 2008 година токму со владата на Груевски.

МИТОВИ И ШПЕКУЛАЦИИ

Средбата на Груевски со Бајден урна еден голем мит кој внимателно се гради во Македонија од страна на интелектуалци и на медиуми противници на власта. Тезата дека Груевски ќе падне со помош на САД веќе не може да се врти, затоа што доколку Бајден сакаше да упати некаков сигнал, неговиот кабинет или амбасадата на САД во Скопје веднаш ќе упатеше појаснување за разговорите. И покрај обидот на опозицијата средбата да ја прикаже како наметната или како форма на притисок кон Груевски, таа се претвори во уште еден пораз на опозицијата и во поглед на датумот на изборите. Само три дена откако Заев во свое обраќање најави дека има неколку можни термини за избори (април, јуни и септември), во соопштението на Белата кука јасно се наведува дека терминот за избори останува предвиден со договорот од Пржино и дека лидерот на опозицијата не треба да дава лажна надеж дека изборите можат да бидат одложени. И читањето на соопштението на Белата кука по средбата не може да ги потврди тезите дека Груевски во Вашингтон добил критики.

„Потпретседателот Бајден и премиерот Никола Груевски се сложија за важноста на континуираната имплементација на Договорот од Пржино и за преземањето активности неопходни за да се осигураат кредибилни избори“, се вели во краткото соопштение од Белата кука за средбата на Бајден и на Груевски. Во соопштението не само што на никаков начин не се критикуваат Груевски или македонската администрација, туку се изразува и поддршката на САД за македонските евроатлански интеграции кои токму во времето на ВМРО - ДПМНЕ дојдоа до својата кулминација и само поради противењето на Грција, Македонија не стана членка на НАТО и на ЕУ. ■

ПОРАКИ ОД САД

ГРУЕВСКИ ОСТАНУВА ГЛАВЕН АМЕРИКАНСКИ ПАРТНЕР

Пишува | Горан Момирски

Дури и да се точни новинарските формулации на британскиот социјалдемократ Ховит дека тој од свои извори во Стејт депарментот дознал дека Груевски добил негативни пораки од САД, фактот дека Груевски а не некој друг се сретна со Бајден, доволно говори на кого типува Америка и во иднина.

По посетата на Груевски дефинитивно стана јасно дека администрацијата на Обама решила да ја испочитува македонската реалност и за иднината на земјата да разговара со тој што и во иднина ќе биде во можност да ја води земјата и да соработува со стратешкиот пријател. Дали Груевски бил повикан или самиот побарал да дојде, помалку е важно, најважно е дека САД го препознава расположението на

По посетата на Груевски дефинитивно стана јасно дека администрацијата на Обама решила да ја испочитува македонската реалност и за иднината на земјата да разговара со тој што и во иднина ќе биде во можност да ја води земјата и да соработува со стратешкиот пријател

македонскиот народ, кое, и според анкетата на американскиот ИРИ (Меѓународен републикански институт), е јасно на страната на Груевски. САД немаат друг легален и чесен избор освен да ги прифатат рејтинзите на политичките партии во Македонија и заедно со Груевски и со неговата партија да продолжат со помагањето на реформскиот процес.

САД и сите западни земји секогаш ќе имаат забелешки на одредени појави во Македонија, како што имаат и за состојбите во другите земји-членки на НАТО или на ЕУ. Исто како што и Македонија има забелешки за принципелните или за моралните недостатоци на други држави, но тоа е помалку важно за односите меѓу двете земји. Главниот принцип е дека големите сили секогаш играат на картата на најмоќниот играч во земјите партнери, а тоа во слу-

чајот со Македонија е Груевски. Не само поради неговиот личен и партиски рејтинг на ВМРО - ДПМНЕ, туку пред сè поради неговиот капацитет да ја промени земјата по една криза каква што ни се случи минатата година. Во ваквиот развој на настаните во кои Вашингтон практично за свој единствен партнер во Македонија го избра Груевски, многу помогна и анемичната опозиција со својот лидер, кои и покрај тоа што в рака имаа убиствено (неморално и незаконско) оружје, не успеваат да се наметнат и да ја преземат иницијативата на македонската политичка сцена. Во своите политички алгоритми САД не можат да ги пресметуваат негативните работи и слабости за време на владеењето на Груевски, во пресметките се влезени и потенцијалот да се менуваат законите, да се усовршува даночниот систем, да се намалува невработеноста, и слични други

Покрај официјалната порака од американската амбасада во Скопје за посетата на Груевски на САД и за средбата со потпретседателот Бајден, деновиве слушнавме низа други (некои од нив и глупави) објаснувања зашто дошло до средба меѓу македонскиот премиер и вториот најмоќен Американец. Но, во случајот воопшто не е важно зашто и како дојде до средбата, туку што ни покажа оваа средба. Меѓу низата пораки што произлегоа од неа, најважната е онаа од која се гледа кого официјален Вашингтон смета за свој најважен партнер во земјава

проекти за чие спроведување е потребна огромна енергија. Но, параметар за односот на Вашингтон кон одредена земја не се само интересот на САД за регионалната стабилност или преземените позитивни или негативни чекори. Особено во моментов кога Македонија заедно со цела Европа се соочува со најголемата бегалска криза по Втората светска војна и кога САД имаат реален проблем да

И покрај обидот на опозицијата средбата да ја прикаже како наметната или како форма на притисок кон Груевски, таа се претвори во уште еден пораз на опозицијата

одговорот на руските обиди за политичка, енергетска и културна пенетрација на Балканот. И во овие две теми и во битката против исламскиот и против другите видови тероризам, Македонија на чело со Груевски во последниве десетина година е еден од главните партнери на САД. Дополнително, САД не можат да заборават на безрезервната поддршка за воените мисии на НАТО каде што Македонија учествува

ГОВОРОТ НА ТЕЛОТО НА БАЈДЕН

Ако се анализира говорот на телото на Бајден на фотографиите сликани и објавени со негова дозвола, може да се види дека тој се смее. Доколку заменикот на Обама сакал да испрати порака дека со Груевски имал тешки разговори, сигурно немало да се смее кога знае дека го слика неговиот официјален фотограф. Логиката вели дека во тој момент доколку разговорите навистина биле мачни, Бајден, во најмала рака ќе покажеше загриженост и гримаси кои навестуваат некаква лутина. Се разбира, Бајден, кој е искусен јавен говорник и кој знае како да се намести, може и да ги скрие своите емоции кога тоа го сака, но во случајов нема никакво логично објаснување зошто би глумел ако сакал да испрати порака дека го искарал својот гостин како што шпекулираа дел од медиумите под контрола на опозицијата. Дури и за фотографијата што кружеше на „Фејсбук“ на која седат осум лица, а за која опозицијата тврдеше дека јасно покажува дека разговорите на кои учествувале Груевски, министерот за надворешни работи Никола Попоски, шефот на кабинетот Мартин Протогер и амбасадорот Васко Наумовски биле тешки, прикажува лежерна атмосфера во која најмалку петмина од осумтемина присутни се насмеани. Познавачите велат дека доколку во Вашингтон се воделе жестоки разговори и се вршело притисок врз Груевски, на сликата никој немаше да биде ниту насмеан ниту лежерен.

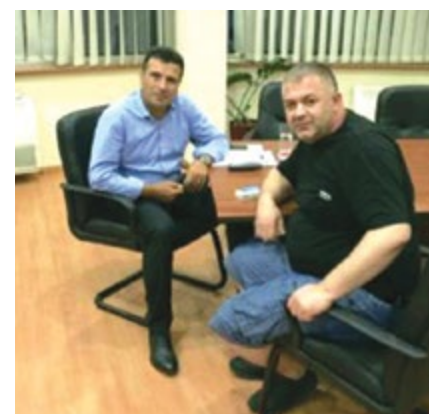
Исполнетите
ветувања нè
зближуваат.

Веќе
115
ГОДИНИ.

Т & Д
ЗАЕВ ЧАУШ

АНАЛИЗА

И ПО ВЕРУШ - ЧАУШ?

СПЕЦИЈАЛНО ПРИЈАТЕЛСТВО СО „ПУЧИСТИТЕ“

Играат ли „специјалците“ на Јанева еден стар, одамна изгустирани виц: „Знаеш ли како се држи морон во неизвесност? Не. Ќе ти кажам утре, хе, хе, хе!“ Така, правејќи морони од граѓаните и од институциите, недопирливите постојано си поигруваат со трпението и го изигруваат законот. Чекавме да ги преземе разговорите, сега записник од кутиите на Заев. А сè погласно се слуша дека по Веруш, следува Чауш...

Пишува |
Љупчо Цвешановски

Во рок од само два – три месеца, „специјалците“ на Јанева наметнаа безобразна шема на заобиколување на законските процедури. Небаре функционираат во некоја друга

земја, или, поверојатно, не ги ни интересираат законите на државата во која работат затоа што се специјални. И додека граѓаните и институциите (установите) чекаат, тие си тераат по свое и никому не полагаат сметка. Повторно, коинцидентно влегувајќи во паралела со приказката на СДСМ, каде што тие со сина крв се подобри, поумни, поубави, понежни, поимотни и можат да прават сè што сакаат со државата што ја „создале“. Т.н. „комуњарски“ манири и комплекси ги заразија и „специјалците“. Или, поверојатно, на позициите дојдоа веќе контаминирани?

Играат ли „специјалците“ еден стар, одамна надминат виц: „Знаеш ли како се држи морон во неизвесност? Не. Ќе ти кажам утре, хе, хе, хе!“ Така, правејќи морони од граѓаните и институциите, „специјалците“ постојано си поигруваат со трпението. Можат, затоа што се противуставни, па со тоа и недопирливи. Ах, да. Елиот Нес бил позитивец, нели...

Прво, повеќе од два месеца се назначавме Јанева да го направи тоа што

беше прво во описот на нејзино-то работно место – да ги побара, а потоа и да ги добие незаконски прислушваните разговори за кои беше и назначена. Но, таа имаше време само да го побара „Пуч“, ама само поради тоа што бил од „голем јавен интерес“?! Откровението, сепак, се случи по два месеца и таа ги побара незаконски прислушваните разговори, а Заев ѝ ги даде, но со одличен термин. Верувале или не, но тоа се случи еден ден пред прославата на Нова година. Демек случајно на датумот кога, сосема природно, вниманието на граѓаните е целосно насочено кон подготовките за дочекот, Заев се „охрабри“, го смени мислењето дека е побезбедно кај Јанева отколку во СДСМ и ги однесе кутиите?! Уште послучајно, Катица заборави да направи записник за предаденото од Заев. Исто како што заборави да му ги побара. И така две-три недели нови игри со јавноста околу фактот – што, всушност, ѝ предал спасителот од Муртино на специјалната од Гевгелија. Класика...

Групација Триглав

triglav

Сè ќе биде во ред.
www.triglav.mk

www.republika.mk

петок, 15 јануари 2016 година

РЕПУБЛИКА

11

ДАШТЕВСКИ: СИМПТОМАТИЧНО ПРИЈАТЕЛСТВО НА ЈАНЕВА СО ЧАУШ

Пред Нова година во „Република“ имав детално објаснување за досегашната работа на СЈО Катица Јанева, вели доц. д-р Александар Даштевски, кој истакнува дека и тогаш наведе дека „Пуч“ ќе претставува стапица за обвинителката бидејќи ќе предизвика лавина од барања за преземање и други предмети, кои ќе ја доведат во непријатна состојба. Во овој контекст, Даштевски го доведува и нејзиното можно преземање на „Фабрика за афери“.

ДАШТЕВСКИ: 20д друга страна, покрај многуте симптоматични работи што се случуваат од изборот на СЈО досега е и пријателството на „Фејсбук“ со главниот осомничен во „Фабриката за афери“ Захир Бекири - Чауш. Знаеме дека тој во моментот е на издржување на казна затвор во Идризово за друго кривично дело, а бил повеќе пати обвинуван за различни кривични дела. Оттука, изненадува тоа пријателство на јавен обвинител со таква личност, тоа е ретко и невообичаено. Обично тие што гонат за криминал треба да внимаваат кого прифаќаат за пријател, освен ако ова при-

јателство нема друга заднина, а се совпаѓа со многу работи што се направени досега.

Повеќе пати е коментирано и тоа дека Верушевски не ги предал кодовите што ги барал судот од него, дека не соработувал со судот во текот на постапката, дека во моментот кога е приведен се подготвувал да ја напушти државата, за што постојат и писмени докази, дека ако е на слобода може да влијае врз сведоците или да уништи докази што се предмет на кривичното дело што му се става на товар. Ова се основи поради кои се одредува, а не

укинува притвор. Обично, укинувањето притвор бара одбраната, а не обвинителството. Но да се надеваме дека судот ги имал предвид сите овие околности и донел исправна одлука. Всушност, одлуките на судот не треба да се коментираат.

Исто така, сметам дека материјалите или тоа што треба да претставува материјали се предадоа под притисок на јавноста. Покрај другото, на обвинителката ѝ стоеја на располагање сите институции на системот и принудни мерки за одземање на материјалите. Тие беа предадени со задоцнување и сега повторно нема ни-

каква информација за тоа, а фактите не се совпаѓаат со тоа што требаше да се предаде и тоа што се предаде. Можеби обвинителката требаше да каже дека во интерес на истрагата е да не се соопштуваат детали за тоа. Но таа не изјави ништо. Иако целата јавност е многу заинтересирана во кој обем се предадени материјалите, дали е составен записник, дали ќе има други материјали и други суштествени прашања, повторно молк од СЈО. Ваквото однесување само создава слика дека СЈО не си ја извршува добро својата работа, дека не ги применува законите во целост или, уште повеќе, дека постапува пристрасно.

СТАРИТЕ КУЧИЊА НЕ МОЖАТ ДА НАУЧАТ НОВИ ТРИКОВИ

Историјата се повторува, а сè поочигледно е дека старите кучиња не можат да научат нови трикови. Можат само постојано и без мера да ја навредуваат интелигенцијата на сопствениот народ. Или стока? Уште појасно е дека играјќи на картата „повторувањето е мајка на знаењето“, интенцијата е од нејаснотиите и од лагите да создадат факти, барем во умот на нивните замислени гласачи. Имагинарни, затоа што и нив ги нема. Но тоа не ги спречува во повторувањето на фразите за режимот, враќањето на слободата и куп други глупости, кои во наплив на безидејност и на мрзливост станаа замена за предизборна програма. И неа ја ветија, па исчезна, како и 5.000 тимови на терен...

Овде битно е само повторувањето, „мајката“ на знаењето и така никогаш и не им била важна. Па, нели, што ќе ви е знаење во режим? Создавањето на оваа грда атмосфера на страв и на несигурност е основата на стратегијата, која за првпат по две и пол децении постоене создаде таква грда поделба и омраза меѓу народот. А стратезите и луѓето што без срам ја шират си ја тераат како песна, секојдневно ламентирајќи за истите нелогични небулози. Без ефект, но продолжуваат. Некој ќе рече - Сизифов труд, но ни Сизиф не мразел така, па ни толку по туркање на истиот камен. Сè што сакал е да го истурка каменот, тие, пак, да ја „истуркаат“ власта. Макар била легитимна. ■

Фабриката под стечај, надежта кај Јанева

Фактите се поразителни за двете страни, кои, освен пријателот Захир Ибраими - Чауш, имаат и многу други работ што ги поврзуваат. Логиката не е секогаш тоа што ги води, но е таа што ги заглавува. Не требаше многу за да се пресмета дека за дваесет минути, колку што Заев се задржа кај Јанева, не може да се направи записник за толку обемен материјал. Небаре Катица е Автомен. Иако, и за обеменоста сведочи само лидерот на СДСМ, но не и Специјалното обвинителство, кое искрено и „наивно“ пренесе дека примиле шест кутии танскрипти и еден тврд диск. 600.000 разговори од 26.000 лица на само еден тврд диск?! Квалитетот на „оригиналните“ снимки на Заев мора да бил очаен, колку и да бил капацитетот на овој фамозен диск. А не звучеше така при „бомбите“. Благодарение на Јанева не ни дознавме дали сите материјали се предадени, ниту, пак, дали е утврдено дека се оригинали, ни како мислат да го направат тоа. Што е важно, па таа отвори цели

36 случаи без воопшто да ги има оригиналите, поведена само од сечените снимки на СДСМ. Уште нешто – како СЈО ќе утврди дека Заев не направил копии, кога цели 70.000 разговори во фолдер со неговото презиме се најдоа кај криминалеот Чауш? Едноставно, времето ги гази, фабриката се затвори, а изборите се ближат. Некој мора и да „одработи“ за партијата, па, разбирливо, нема време за некакви записници. И толку... Театарот на апсурдот, кој го поддржа меѓународната заедница, и натаму продолжува заканувајќи се да го засени квантитетот на „Малечката невеста“. Таа вечно млада и невина, тие вечно невини и недоветни.

И по Веруш, Чауш?

Поведени од досегашното искуство, иако е негативно, во очекување сме на уште еден небулозен потег на СЈО. По законски неоправданото преземање на „Пуч“, освен поради позитивно влијание на влошената психичка состојба на лидерот на СДСМ и пуштање на слобода на Верушевски (кого во СДСМ милуваат да го нарекуваат Веруш) треба ли сега да чекаме Јанева да го преземе и неделото на Чауш? Па зошто да не, и така Захир Бекири ѝ е пријател на

„Фејсбук“. Тие со сина крв ќе се вадат дека имала многу пријатели, но да не заборавиме – и пред да стане „специјална“, Јанева беше „обична“ обвинителка, а Чауш и сега и порано бил криминалец. Спојот е незамислив, неетички и небулозен. Можеби, пак, имаат спојна нишка и се вика СДСМ? Многу веројатно, како и фактот дека Чауш ќе мора да причека за да излезе од затвор. Не само поради тоа што веќе е на издржување на претходна затворска казна, која сосема „случајно“ му ја одолжи еден судија, кој сега е на дисциплинска, туку и поради тоа што треба да чека на ред. За негова жал, по услишувањето на желбата за преземање на „Пуч“, Заев изрази желба Јанева да го преземе и „Поткуп“. Да победеше Пендаровски, како што предвиде агенцијата на Ѓорги Спасов, можеби и ќе го аболицираше, но Иванов ги почитува законите. Иако фабрикан-

тите се обидоа и тоа да го искриват и да излажат. Вака специјалната надеж на Заев останува кај Јанева, а таа се покажа дека нема проблем со исполнувањето. Настрана, во новата 2016 година, во која неговите струмичани кршеа лепче со две парички – една според традицијата и една за Вицето, Јанева не му исполнила ниту една желба, па редно е да му угоди. Прво нему, па на Верушевски, кој наспроти сите законски норми е на слобода. Сега повторно на ред е Заев, а Чауш е последен на списокот на неговата специјална пријателка на „Фејсбук“, каква што секој криминалец би посакал. „Мутантите од Идризово“, напиша тој во последната порака на „Фејсбук“, пред да го исклучи профилот. Ќе мутира ли СЈО во спасител на криминалци од СДСМ, пред да згасне како институција. Патеката за дејствување е добро трасирана...

Обојте повеќе.

Семејството JUPOL денес има голем број на производи, за сите желби и потреби на корисниците. Сите бои од семејството JUPOL се на водена основа, не штетни по здравјето и околината, едноставни се за употреба и одржување. Се гордеат со бројните признанија од потрошувачите и стручната јавност: Trusted Brand, Производ на годината 2014 и Best Buy Award.

тел. 02/ 2464 -902
e-mail: vel.office@t-home.mk

www.velkoski.mk

СДСМ ПРАВИ КРИЗИ МЕСТО ПРОГРАМИ

„Истата состојба“. Ремек-делото на легендарната македонска група „Падот на Византија“ е одлична музичка илустрација на текстот пред вас. Со тоа и на вкупната политичка активност на македонската опозиција уште од пред 2008 година, кога по само две години владеење на ВМРО- ДПМНЕ повика на предвремени избори

Пишува | Наум Ситишловски

Најзагрижувачко во целата ситуација во Македонија на влезот на ова 2016 е тоа што на 25-годишнината од самостојноста на државата, сè уште не заживеала демократската култура. А корените за тоа се поставени уште од гласањето за осамостојувањето. На референдум, мирно, достоинствено и, за волја на вистината, дури и спротивно на интересите на идолопоклониците на едноумието, кои беа во врвот на државата, македонскиот народ гласаше за тоа во иднина главниот збор да го има самиот тој. Сепак, нема да се навраќаме толку длабоко во историјата, на детските болести на демократијата, на криминалниот преод на државниот капитал во приватни раце, злоупотребите на демократијата, кражбата на изборите што завршуваа и со жртви, пресметки со неистомислениците...

Тоа што, сепак, е најболно е што и по толку години, условно наследниците на истите идолопоклоници се обидуваат да занемарат дека главниот збор го имаат граѓаните и нивната волја. Или, како што тоа по едни загубени избори, навидум шеретски, во функција на претседател на партија,

го посочи Бранко Црвенковски: „Народот е во право, дури и кога греши“.

Ако неговиот СДСМ од 2006 година не може да преболи дека постојано губи од тие на кои „до вчера“ успеваа да им ја одземе победата од раце, тоа никако не го поттикнува да го пречекори прагот за воведување демократија прво во функционирањето на партијата, а потоа и да излезе на рамноправен натпревар пред граѓаните и да ја освои нивната доверба. Наспроти тоа, СДСМ оттогаш без прекин ја втурнува државата во нови, последователни кризи, сметајќи на тоа дека без програма и на сила ќе ја освои власта. Во сите овие години се бараат избори, што е и нормално од опозиција, а потоа се бега од нив – што е, пак, својствено само за македонската опозиција. Причините, пак, па и вокабуларот, се повторуваат.

Континуирана криза од 2008 година

Изборите во 2008 година се случија по самитот на НАТО во Букурешт, по што СДСМ влезе во „офанзива“ поврзана со евроатлантските интеграции, но

и шпекулации за „цената на името“. Во исто време СДСМ бараше лидерска средба под покровителство на претседателот Бранко Црвенковски, итна собраниска седница на која премиерот Груевски ќе се изјасни дали продолжуваат преговорите со Грција, но и техничка, експертска или широка владина коалиција, додека ДУИ бараше распуштање на парламентот и предвремени избори. ДУИ, која во тоа време беше во опозиција, половина година не учествуваше во работата на Собранието бидејќи сметаше дека местото ѝ е во владата, како партија со поголем број освоени гласови кај албанскиот електорат. Но, не беше само Букурешт тоа што предизвика избори. Претходната 2007 година помина во криза поради Деловникот за работа на парламентот, зачинет со 2.000 амандмани, но и жестоки седници на собраниските комисии на кои летаа шишиња и се „киднапираше“ првата дама на мандатно-имунитетната комисија за истрагата за Владо Бучковски. Но, и по сето тоа, сметаа дека нема потреба од избори!? Во услови на создадената политичка криза, најголема добивка имаше партијата ДУИ, која, по непишано правило, се најде во власта како освојувач на гласовите на албанските гласачи.

Тукушто почна со работа новиот парламентарен состав во 2008 година, СДСМ го напушти поради апсењето на нивниот тогашен в.д. партиски лидер и градоначалник на Струмица Зоран Заев за случајот „Глобал“. Политичката криза беше надмината, а опозицијата

вратена во Собранието откако Бранко Црвенковски, тогаш во улога на шеф на државата, го помилува Заев.

„Во Македонија, случајот на опозициското отфрлање на изборите е уште поспецифичен: СДСМ е против вонредни избори бидејќи, велат, не се на линија на државните интереси. А, од друга страна, со сета одговорност тврдат дека Владата води катастрофална политика за државата. Според тоа, логички произлегува дека тие не се за избори на кои ќе победат и ќе ја заменат катастрофалната власт, треба да останат во опозиција и само да ја критикуваат власта што води катастрофална политика за државата“ пишува во својата колумна Димитар Мирчев во 2008 година.

Истата реторика не запре ниту во периодот до изборната 2011 година, идентична како и сега. И тогаш важеа истите обвинувања за „режим“. Упатените уште од тогаш забележуваа дека кампањата на СДСМ не се темели на конкретна програма, туку само на помпезни најави за нереални работи и обвинувања и навреди. Во 2011 година се замина на избори организирани откако СДСМ во јануари го напушти Собранието по случувањата со телевизија „А1“ и ултимативно побара нови избори. Секако, со услов за ослободување на Велија Рамковски. Власта ги прифати барања, освен за медиумите на Велија, бидејќи не е во нејзина надлежност.

Реакциите за тој бојкот и барањето за избори може да се пресликаат и денес - СДСМ не ги бојкотира институциите поради одредени политички ставови туку изговорот е дека нема политички дијалог и дека власта нема демократски методи. Всушност, зад бојкотот се крие заштита или на висок партиски член или, пак, на нивни јавни моќни поддржувачи. И повторно, истата шема и истото сценарио: меѓуетнички, односно социјални немири, блокада и излегување од парламентот, закани за улична демократија, барање предвремени избори.

Кон крајот на 2012 година, на 24 декември, опозицијата направи обид за насилно уривање на демократскиот поредок во Македонија. СДСМ со организирана толпа поддржувачи, во и надвор од Собранието, требаше да го освои законодавниот дом и да прогласи некаква алтернативна власт, да ја турне власта, да ја воведат државата во институционална криза, па, според аналитичарите, да ја интернационализира кризата и да побара странска интервенција за рекомпонирање на власта во Македонија. Односно, оцената е дека се направи обид за државен удар преку улица.

Ултиматумот од 2011 година се пресликаа и во 2013 година со мали модификации. Барањата на Црвенковски за да учествува на локалните избори беа Влада во која тројца министри – за внатрешни работи, за правда и за финансии ќе бидат луѓе на СДСМ, директор на МРТВ по теркот на опозицијата и нови

изборни правила. СДСМ во февруари 2013 година играше „победничко оро“ по исполнувањето на нивната желба за предвремени избори, кои сепак ги немаше, а потоа во февруари 2014 година бегаше од нив како ѓавол од темјан кога стана сè поизвесно одржувањето на тие предвремени избори заедно со претседателските избори, впрочем како што бараа самите.

„Врвот на партијата... има сериозен проблем. Прво, не ја перцепира добро реалноста и, второ, постојано наметнува услови на криза затоа што смета дека така е најлесно партијата да биде забележана во јавноста бидејќи не нуди соодветни решенија и нема програма... Ова е сосема истата приказна како во 2011 година. Што е следно? Да го смениме Уставот и во него да напишеме дека ќе има избори секогаш кога ќе побара опозицијата?“, коментира на почетокот на 2013 година професорот Јован Донеv.

Последната криза во Македонија, пред овие (повторно) неизвесни избори, всушност трае од април 2014 година, откако СДСМ по одржаните избори рече дека не ги признава резултатите поради нелегитимност и дека ќе го бојкотира Собранието.

Кризата - кислород за СДСМ

Сето дејствување на СДСМ оттогаш, исто како и до тогаш, неодминливо

нè враќа и потсетува на делови на стратегијата „Надеж“, изработена од Словенија, по нарачка на Бранко Црвенковски, платена со народни пари, а во која се наведени чекор по чекор акции за уривање на власта. Во неа се опишани

и уличната демократија (кампови, протести, судири со полицијата) и антифашистичкото дејствување (вокабуларот, пленумите) и насилствата и играњето со меѓуетничките и меѓународните жици и нерви. За тоа како домашната и странската јавност гледаат на сето тоа, уште во 2013 година оценка даде новинарската мрежа „Балканализис“.

– Историски гледано, кризата е како кислород за водечката македонска левичарска партија... Партиските водачи на СДСМ се претставуваа себеси како мудри и умерени и како единствените што се способни да ги надминат замислените закани за опстанокот на нацијата... Место да се преориентира кон модерна агенда, СДСМ се троши во жалење пред секој што е подготвен да го слуша дека животот не е фер. Големiot број внатрешни проблеми во партијата произлегуваат од хроничната неспособност на членството да го намали влијанието на долгогодишниот водач, чијашто смена одамна требаше да се случи и кого еден странски познавач на Македонија го опишува како човек

од минатото, кој политичките игри ги научил во комунизмот, а сега не знае да се приспособи на сменетиот свет - се вели во анализата од 2013 година, во која се додава дека таквото однесување на СДСМ дава повод Европската унија да ја опише состојбата во Македонија како назадување, а на Грција ѝ дава можност да го избегне притисокот што се врши врз неа да преговара за надминување на спорот за името.

Лидерот опишан во анализата е наследен од неговите блиски соработници, а дејствувањето на СДСМ остана исто. И денес на виделина е обидот за бегство на СДСМ од избори. Тоа што се наметнува како прашање е дали воопшто во таа партија постои капацитет да се воспостави „модерна агенда“ или Македонија, и по 25 години, е осудена да се соочува со „политички игри научени во комунизмот“ и со подгреани стари стратегии за насилно занемарување на народната волја? Изборите се неминовност, но и расчистувањето со изворите на кризи, за да се надмине „истата состојба“ и, конечно, да заживее демократската култура. ■

Среќни Празници

Заштеди на осветлување до 80 %

info@lps.mk | +389 2 313 11 13
www.lps.mk

Quehenberger | Drexeilmaier | Alkaloid | Granit | KAM | Tinex | Blizoo

Hi Force - Хидрауличен алат и опрема

Хидраулични
дигалки

Момент
ключеви

Хидраулични
истегнувачи

Резервни делови за дробилки

📍 Никола Русински бр. 15 лок. 119

☎ + 389 2 55 12 991

📠 + 389 2 55 12 993

✉ support@alphatech.com.mk

НОВОГОДИШНАТА КРИСТАЛНА НОЌ ВО КЕЛН

Нападот на стотици жени за време на новогодишната ноќ од страна на повеќе од 1000 странци од Блискиот Исток и од Северна Африка целосно ја збунува германската јавност. Поделеноста која е присутна, пред сè на социјалните мрежи и на медиумите, допрва ќе ескалира. Дури и оние што беа рамнодушни кон бегалците, сега се внимателни. Бараат гаранции дека напливот на бегалци нема да го наруши германскиот комодитет и безбедниот живот. Со тоа се создава притисок кон владата на Меркел, која предлага нови, поостри мерки за бегалците прекршители на законот и со тоа индиректно потврдува дека контрoверзната ПЕГИДА или Патриотски Европејци против исламизација на Западот имале право кога протестираше

Пишува | Горан Момирски

Во Келн, во Хамбург, во Штутгарт и во неколку други градови каде што за Нова година стотици жени беа напаѓани од странци, меѓу кои имаше и баратели на азил и бегалци, се случи судир на две различни култури. Жртва беше германската, европска култура, каде што вербата во правото на слободно движење и вербата во поседување приватен имот е неприкосновено. Напаѓачи беа луѓето што веруваат дека жената по дефиниција е сексуален објект и дека таа мора да му се повинува на мажот по секоја цена. Меѓу стотиците напаѓани жени, кои како по некаква невидлива наредба биле опкружувани од групи луѓе од Блискиот Исток и од Северна Африка, имаше и неколку што не биле само вербално силувани, туку и сексуално злоупотребени.

За шефот на германската федерална криминалистичка полиција, Хелгер Менш, нападите не биле организиран криминал, иако биле организирани. Првиот германски криминалист вели дека напаѓачите меѓу себе комуницираше и се договарале за нападите, но меѓу нив немало хиерархиска поставеност или можеби германската полиција тоа не го видела.

За многумина во Германија, инцидентите за Нова година се порака од новата генерација Германци кои се

различни од „старите ауслендери“, потомци на првите генерации странски работници кои ја изградија Германија по Втората светска војна. Оваа најнова генерација, која со себе од татковините ги донела домашните правила во кои жената е само сексуален предмет и алатка за продолжување на лозата, не може да се снајде во државата која една деценија ја води жена премиер и каде што жената има, најмалку, еднаква позиција со мажот во општеството.

НАМЕТНУВАЊЕ НА СВОИТЕ КУЛТУРНИ ВРЕДНОСТИ

Координираните напади на различни локации во Германија не се случајни. Тие имаат заднина која засега во отсуство на официјални и на потврдени информации е само на ниво на шпекулации. Нив ги шират и екстремни исламски организации, но и крајни десничарски и левичарски групи. Заеднички именител за сите нив е тезата дека Германија покажала слабост кон мигрантите и кон бегалците и дека сега тие ќе се обидат да ја наметнат својата култура во земјата што ги примила. Информациите за недостаток на полицајци, кои постојано кружат на медиумите и на социјалните мрежи, само дополнително ги охрабруваат тие што за Нова година напаѓаа жени, но и оние што се вклучени во разни радикални исламски или други теро-

ристички групи. Сите тие се надеваат на помош од половината од 16 милиони странци или деца на странци колку што се проценува дека живеат во Германија, кои се муслимани или се од муслимански семејства.

ВЕЌЕ НИКОЈ НЕ СЕ БУНИ ПРОТИВ БАЛКАНСКИТЕ ОГРАДИ ЗА БЕГАЛЦИТЕ

Како и да се заврши истрагата за новогодишните напади, Германија во иднина ја очекуваат сериозни премрежиња во надминувањето на културните разлики меѓу милионите новојдени бегалци и германските закони и обичајни правила. Во таа битка, своја улога заедно со Турција, Грција и Србија ќе има и Македонија. Изградбата на металната ограда кај Гевгелија, колку и да е спротивна на европските и на германските визии за слободна Европа, сега е добредојдена за сите Германци, и за тие што се радуваат дека со доаѓањето на младите бегалци ќе има кој да плаќа данок за нивните пензии, но и за тие што не сакаат да го нарушат својот начин на живот во кој нема место за луѓе со поинакви културни вредности. ■

НАЈБАРАНИ СЕ ПРОГРАМЕРИ, ИНФОРМАТИЧАРИ И ИНЖЕНЕРИ

Статистиката регистрира дека во земјава, сепак, искуството се цени. Имено, според старосните групи, најплатени се мажите на возраст над 60 години, со 37.425 денари и од 35 до 39 години, со просечно 35.311 денари месечно. Кај жените, највисоката просечна месечна заработувачка се забележува кај оние на возраст над 60 години, со 37.561 денар и од 55 до 59 години, со 31.868 денари месечно

Пишува | Александрија Сивковска

Пред нас е сосема нова година, но побарувачката за работна сила останува со стара тенденција. Имено, програмерите, градежниците, инженерите, агентите за продажба, работниците во производствена и во преработувачка индустрија сè уште најдобро котираат на пазарот на труд во земјава. Сè побарани се и стручните работници, правниците, магационерите, келнерите, шивачите на текстил, а професијата продавач веќе подолго време е меѓу врвот на листата најбарани професии. Се очекува овој тренд да продолжи и оваа година, иако ветерот на промени најавува дека се менува структурата и побарувачката на профили на работници на пазарот, па сè побарани ќе бидат стручните работници и тоа најмногу заради странските инвеститори кои побаруваат нови профили на работници. На пазарот на труд во моментот има околу 5.000 слободни работни места.

Побарувачката на работна сила со години е речиси иста. Со оглед на тоа дека најчесто приватните бизниси се речиси од идентичен профил, се отвораат угостителски објекти и продавници, нормално е најголема побарувачка да има токму за продавачи и за келнери. Освен што се отвораат нови објекти и постојните се шират и бараат таков вид работници. Сепак, наскоро се очекуваат промени, кои се веќе „срамежливо“ започнати со зголемување на побарувачката на кадри за новоотворените фабрики од страна на странските инвеститори. Тие бараат кадри за

архитект, архитект-проектант, машински инженер, инженер-технолог, фармацевтски технолог, електроинженер.

Од профилите со средно образование, пак, најбарани се комерцијалистите, градежните техничари, операторите на медицинска опрема, текстилните техничари, шивачите, шивачите на текстил, кројачите, продавачите, браварите, столарите, заварувачите, армирачите, лимарите, градежните работници. Сè почесто се бараат работници за производствена линија, работници за едноставни работи во производство на текстил, дистрибутери и слично.

Според податоците на АВРМ, најбарано занимање е продавач, келнер, па работници за едноставни работи. Барани се и магационерите, лозарските работници и работниците за преработка на тутун. Сè побарани се и обезбедувачите, како и возачите на такси и референтите за правни работи.

Што се однесува до заработката, статистика регистрирала дека просечната годишна бруто заработувачка за 2014 година во Македонија изнесувала 397.739 денари, додека просечната месечна бруто заработувачка за октомври 2014 година изнесува 31.590 денари. За еден час, во Македонија просечно се заработува 174 денари. Ова се дел од податоците на Државниот завод за статистика за структурата на заработувачката за 2014 година. Податоците покажуваат и дека мажите заработуваат повеќе од жените. Просечната месечна заработувачка на мажите за октомври 2014 година изнесувала 32.869 денари, додека за жените изнесувала 29.979 денари. Статистиката регистрира дека во земјава, сепак, искуството е на цена. Имено, според старосните групи, најплатени се мажите на возраст над 60 години, со 37.425 денари и од 35 до 39 години, со просечно 35.311 денари месечно. Кај жените, нај-

високата просечна месечна заработувачка се забележува кај оние на возраст над 60 години, со 37.561 денар и од 55 до 59 години, со 31.868 денари месечно. Кога станува збор за работниот стаж, највисока заработувачка имаат мажите што имаат работен стаж од пет до девет години - 36.651 денар, и жените со работен стаж од 15 до 19 години - 35.866 денари.

Повозрасните лица со текот на времето имаат напредувано во својата професија и многу често се на раководни позиции, па нормално е да земаат и поголема плата и таквиот тренд треба да продолжи, бидејќи докажува дека искуството на тие луѓе се цени. Сепак, најдобрите резултати се добиваат кога искуството на постарите се комбинира со знаењето и со енергијата на помладите, иако тоа тешко се постигнува со оглед на фактот дека повеќето мислат дека тие сè знаат и

Според податоците на АВРМ, најбарано занимање е продавач, келнер, па работници за едноставни работи

Според податоците на АВРМ, најбарано занимање е продавач, келнер, па работници за едноставни работи

умеат и дека не им е потребна помош од другите – објаснуваат социолозите.

Просечната заработувачка за скратено работно време изнесува 11.158 денари на месечно ниво. Овде, жените имаат висока просечна заработувачка, 11.360 денари. Мажите просечно заработуваат 10.939 денари месечно за скратено работно време. Државните функционери се едни од најплатените според податоците. Тие имале просечно заработувачка од 342 денари за еден час во октомври во 2014 година, повеќе од оние 232 денари на час на експертите и научниците и 151 денар на службениците. Преработувачите на храна, дрво, текстил и кожа се едни од најмалку платените, со 99 денари на час, додека помошниците за подготовка на храна просечно добиваат по 94 денари на час.

Од анализата на статистика се потврдува фактот дека во Скопје се заработува најмногу. Просечната заработувачка во главниот град изнесува 7.700 евра, а најниската од 4.300 евра годишно се исплаќа во североисточна Македонија.

Анализата на статистика ја потврдува потценетоста на трудот на македонската жена која во просек заработува 800 евра годишно помалку од мажот, а еден час работа во земјава се плаќа 2,8 евра. Колку и да е тешка и одговорна работата, жените во Македонија се помалку платени од мажите. Од текстилна работничка до врвна менаџерка во банка, жените примаат и до една четвртина пониски плати од нивните машки колеги.

Заработувачката е речиси еднаква во градежништвото и во финансискиот сектор, но родовиот јаз е најизразен кај занаетите и во земјоделието. Јазот меѓу платите изнесува 12,5 отсто, но разликата се зголемува и до 24 отсто во зависност од образованието. Главната причина што жените во некои сектори, за иста позиција, образование, вештини и искуство се помалку платени, економистите ја лоцираат во нивната неактивност на пазарот на труд. ■

ИСКЛУЧИТЕЛНО ЗДРАВИ И ПЛОДНОСНИ ОВОШКИ

Поволните климатски услови на валандовското подрачје, кое се одликува со умерено медитеранска клима проследена со умерени зими и со повремени продор на ладни континентални воздушни маси, е погодно за одгледување цитрусни овошја, меѓу кои мандарините многу добро успеваат

Пишува | **Александрија Сџевковска**

Насадите од мандарини успешно вегетираат и редовно се плодносни. Топлото време им годи, а во периодот на ниска температура се покриваат со полиетиленско платно. Подлога за калемене најчесто е понцирус трифолијата и во валандовскиот регион најзастапени сорти се „клементина“ и „сатсума“.

Се експериментира и со мало производство на саден материјал во домашни услови за сопствените потреби. Ова е добра можност да се шират овие овошни култури, пред сè, преку нивно следење, како опитни полиња и преку застапување на сорти кои најдобро ќе се приспособат во наши климатски услови.

Секако, мора да се нагласи дека одгледување мандарина на отворено без покривање на овошките во зимскиот период е ризично за измрзнување на целите овошки. Затоа, земјоделскиот производител треба да постави конструкција со полиетиленска покривка.

Мандарината е суптропска овошна култура, која е најотпорна на ниски температури од сите цитруси. Најосетливи се младите овошки до четвртата година. Не поднесува тешка почва со висока потпочвена вода. Најпогодни се средно пропустливи почви. Реакцијата на почвата треба да биде слабо кисела (pH вредност 6,0-6,5) до слабо алкална (pH вредност 7,0-7,5).

Инаку, мандарината е овошје кое во споредба со другите слични овошја е многу помало, но е еднакво моќно како и портокалот, лимонот и другите овошја слични на неа. Научниците велат дека содржи многу антиоксиданси, многу витамини, минерали, штити од многу болести, а според некои истражувања штити и од карцином на црниот дроб. Според некои истражувања мандарината е толку моќна што докажано го намалува ризикот од карцином кај луѓето што патат од хепатит. Таа, исто така, има моќ да ја надополни дневната потреба на организмот за витамините Ц и А и до 80 проценти, а за корисноста на овие два витамина веќе многупати сме дискутирале. Мандарината е преполна со антиоксиданси, кои се моќен чувар на сите клетки во телото.

Мандарините се моќни во градење на имунитетот, имаат многу диетални влакна при што предизвикуваат ситост. Исто така, добри се за различни диети. Тие можат брзо да заситат и да го намалат чувството на глад. Затоа, повеќе од бесполезно е да се нагласува дека мандарината е одлична за здравјето и дека треба да се консумира во што е можно поголеми количини. Сите истражувања направени во врска со мандарината покажуваат дека таа е особено моќна кога е во прашање хиперлипидемијата, односно зголемената количина на лошиот холестерол (ЛДЛ) и на триглицеридите. Според ова, мандарината е особено делотворна во превенција на атеросклерозата и на зголемениот крвен притисок. ■

Рекоа, не порекоа

РИЧАРД ХОВИТ

Она што ме загрижува кога ќе ги видам медиумите, е тоа што луѓето што се избрани да завршат работа која е важна за земјата, честопати се критикувани за тоа што го прават. Седно дали е специјалниот обвинител или медијаторот Ван Хауте. Овие луѓе се јавни службеници кои си ја вршат работата и треба да бидат почитувани и кога носат добри и кога носат лоши одлуки.

На Ховит му сметале критиките од медиумите. Бара да ги почитуваат дури и кога носат лоши одлуки. Ни пренесува искуства од демократска Англија? Или овие правила сака да важат за овој, безимениот народ?

ЗОРАН ЗАЕВ

Им ги кажавме сите детали од преговарачкиот процес, она што ние го очекуваме да биде довршено, меѓутоа и она што

треба да се исполни според договорот, а не влијае на фер и на демократски избори, како што е нашето очекување ВМРО - ДПМНЕ да ги предаде материјалите од неовластеното прислушување, како што ние го направивме тоа. Тие имаат два или трипати повеќе материјали од нас.

Некој го предложи Росоклија како единствен привремен премиер кој би можел да ја сфати и стручно да ја анализира состојбата на Заев. Ако е можно такво нешто, тогаш никој нема да има проблем со изборот на професорот.

ГОРАН СУГАРЕВСКИ

Специјалното јавно обвинителство може да ги истражува овие случаи поврзани не само со пасоши и со лични карти,

туку и со сиот криминал во оваа држава и затоа апсолутно не гледаме причина за наше учество.

Аман, олабавете ја Катица малку. Не може да постигне да ве спасува од сите скандали и од сите криминали.

И БИ МАКЕДОНСКИ ПРЕМИЕР...

Хари Костов

Роген:
19 ноември 1959,
с. Пишица, Пробиштип

Образование:
економист

Професија:
банкар

Познавачите велат дека валутен борд е монетарен режим, според кој државата ја фиксира вредноста на својата валута за некоја странска валута, овозможува целосна конвертибилност на своите пари за странската валута и чува девизни резерви исто колку што изнесува нејзината монетарна база. Односно, се работи за строг режим на фиксен девизен курс, кој обично се применува кога има висока инфлација. Македонија со години има ниска инфлација, фиксен девизен курс и девизни резерви кои ја надминуваат монетарната база.

И зошто сега валутен борд при ниска инфлација?! Некои велат Хари згреши... Банкар да направи таква грешка?! Велат, демек сакал да каже фискален совет како независно тело кое го анализира водењето на фискалната политика и дава совети за трошењето на јавните пари. И што сакаше сега Хари и зошто се разбуди Хари?! Мирка вели, судејќи по времето во кое банкарот прави експертски совет, во кој ќе седат и експерти од меѓународни финансиски институции, со право на одлучувачки глас – рече тој...

■ Мора да се создадат инструменти, нови институции што ќе го одземат „суверенитетот“ врз јавните финансии од власта и ќе функционираат со консензус (за задолжувањето и извршувањето на буџетот), нешто како домашен валутен борд или фискален совет, во кој ќе седат и експерти од меѓународни финансиски институции, со право на одлучувачки глас – рече тој...

од кризата во Македонија, се работи за терористички чин во најава зад која стои една планетарно-банкротирана неоколонијална политика. А Хари, вели таа, бил дел од таа банда.

Сегашниве политички елити за Хари биле загубени традиционалисти кои не се спремни да се откажат од контрола и од распределба на буџетот зашто така можат да си го крадат самите преку корупција. За да не се случува тоа, банкарот предлага Македонија да се управува консензусно од сите „релевантни“ партиски главатари и притоа да се откаже од сувереноста во финансискиот дел така што буџетот ќе му го препушти на управување на странски и на домашен банкерски борд и постојан мониторинг од страна на меѓународни формално-правно лиценцирани гангови како ЕУ, ММФ, Светска банка... Типов смета дека идните македонски политичари треба да се без корупциски дамки во биографиите за Македонија да тргнела по прав пат.

■ Уште еден менгелеевски експеримент од трансатланската лабораторија за претворање на државите во фирми во стечај или банкрот и нивно продавање на делови со наддавање по принципот на гангстерите „на ти го-дај ми го“. И згора на тоа, го нашле спремниов ем храбар токмак да го сподели со нас, жртвите на организираната транзициска пљачка. Затоа што тој е чист ко солза. Формално-правно де – го коментира Мирка предлогот на Хари.

Или како што би превела Мирка, Хари предлага Македонија да престане да постои како држава. Предлага политичкиот систем да биде племенско главатарски-неплуралистички. Укинување на идејните, на програмските и на сите други диверзитети со што престанува потребата од постоење на непосредни избори, на демократија, на слобода, на самоуправување и на граѓанска контрола.

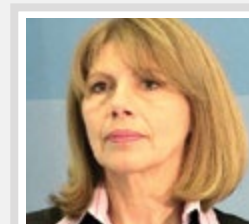
И би македонски премиер...
■ (Р.Р.)

РЕКОА И:

- Типов од „Комерцијална“ дури смислил постојан засилен мониторинг врз Македонија додека се спроведе „идејавата“. (Мирка Велиновска)
- Зачудени сме, што го мотивирало Хари Костов да се зафати со својата професионална работа, човекот, кој додека беше министер и премиер, кај македонската јавност остана запаметен како суров прогонител и егзекутор на сè што му мирисаше на ВМРО - реагира ВМРО-Народна партија на изјавата на поранешниот министер на МВР и поранешниот премиер, дека за надминување на сегашната тешка економска и политичка криза, решение е да се воведат валутен борд во раководењето со финансиите во Македонија. Од каде му е идејата за воведување валутен борд кога сите економски параметри и критериуми, утврдени токму од Светската банка и ММФ, се во полза на успешното работење на Министерството за финансии и на Владата како извршен орган. (ВМРО-НП)
- Се согласувам дека ни е потребен монетарен борд. Што поскоро, тоа подобро. Борд не ни гине, но ако дојде доцна – ќе платиме поскапа социјална цена. (Ивон Величковски)

Рекоа, не порекоа

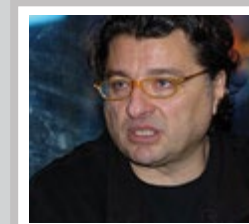
СОЛЗА ГРЧЕВА

Ги прифаќам овие работи кога се оригинални, кога доаѓаат од народот или од маката на народот, но не ги прифаќам заради правење шоу. Сите ние располагаме со огромен арсенал на безобразлуци. Јас можам да седнам овде и десет минути да редам навреди. Но моето домашно воспитување тоа не ми го дозволува.

Пратеничката Грчева ѝ одржа лекција по домашно воспитување на поранешната сопруга Софија Куновска.

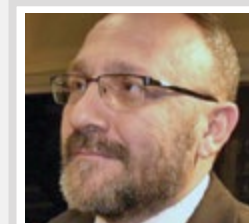
ЉУБОМИР ФРЧКОСКИ

Мислам дека посетата на Вашингтон е за да се уверат Американците дека Груевски ќе си поднесе оставка според Договорот од Пржино и дека тука нема да има изненадување. Дали ќе му покажат дополнителни материјали не знам, но сигурен сум дека се работи за осигурување на оставката предвидена со Договорот.

Неприкосновен во промашените анализи и предвидувања, уште еднаш го потврди своето експертско ниво.

БРАНКО ГЕРОСКИ

Значи, ако во последен момент не се преговара за нешто друго со еврокомесарот Хан, тоа е тоа - изборите ќе бидат на 24 април. Претерано кус период за какви било посуштински промени во Македонија и за организирање „кристално чисти“ избори. Ќе бидат ова некои матни кристали...

Героски се помири со судбината дека ќе има избори на 24 април, но за три часа, восхитен од својот лидер, се премисли, па ги одложи најмалку до септември. Синдром на Заев од многу свеж воздух.

ГЕРМАНИЈА НА ТЕЖОК ИСПИТ

КЕЛН

ТЕСТ ЗА АНГЕЛА МАРКЕЛ

Некои критичари обвинуваат дека полицијата се обидела да ги намали на минимум злосторствата поради политичката чувствителност на прашањето за бегалците, ако не и едноставно за да ги скрие сопствените неуспеси. Градоначалничката на Келн ја влоши ситуацијата кога беше прашана што можат да направат жените во такви ситуации за да се заштитат себеси, одговарајќи дека би можеле да се држат настрана од странците

Во саботата, најмалку три групи демонстранти се собраа пред главната железничка станица во Келн, Германија, како одговор на нападите врз жените, кои се собраа на истото тоа место една недела порано за да прослават на новогодишната ноќ. Првиот марш беше организиран од страна на „Пегида“, антиимигрантска организација што се појави во поранешна Источна Германија и што одржува редовни демонстрации во градовите низ целата земја. Вториот беше контрадемонстрација против „Пегида“, организирана делумно од левичарски активисти што ја обвинија „Пегида“ за повикување на духовите од фашистичкото минато на Германија. Демонстрациите и контрадемонстрациите беа во толку лоши односи што на крајот припадниците на „Пегида“ ја нападнаа полицијата со стаклени шишиња, по што германската полиција возврати со водени топови за да ги растера. Двете страни тврдеа дека се борат за иднината на Германија. Пред нивната конфронтација, сепак, една трета групи демонстранти ја завршија својата маршрута. Демонстрацијата беше против насилството врз жените, а многумина од демонстрантите се приклучиле откако слушнале за тоа преку социјалните медиуми или спонтано. Од трите, тие демонстранти зборуваа најдиректно за настаните од новогодишната ноќ.

Таа ноќ, додека прославувачите ги исполнувале платформите на железничката станица и пукале петарди, биле истуркани на веќе преполните улици. Таму, групи мажи, кои, според извештаите на очевидците и последователните полициски истраги, се, главно, странци од земји од Северна Африка, Блискиот Исток и од Балканот, извршиле напади врз жените. Некои од мажите се плеткале околу нив и ги задевале, а други им ги краделе паричниците и мобилните телефони. Според прелиминарниот извештај на полицијата што беше обелоденет во списанието „Шпигел“, жените, во пријателство или сами, преживеале вистински хорор туркајќи се низ масите од пијани или издрогирни мажи, нешто што не може да се опише со зборови. Атмосферата била хаотична и безобразна. Голем број жени поднеле пријави за инциденти во кои биле напаѓани или сексуално малтретираны. Поради огромната толпа луѓе, жените немало каде да одат и иако барале помош, не добиле ефективен одговор од полицијата; во извештајот се вели дека полицајците биле совладани од толпата, а некои очевидци изјавиле дека збунето стоеле во место. Во полицискиот извештај се изразува олеснување што никој не бил убиен, но тоа се чини дека е само прашање на среќа, а не ре-

зултат на какви било дејствија од страна на спроведувачите на законот. Веќе се бара од шефот на полицијата да оди во предвремена пензија.

Според германскиот закон, секое злосторство извршено во главната станица или во рамките на триесет метри од пругата, е под надлежност на федералниот закон за спроведување и во петокот федералната полиција (Бундесполицај), ја издаде првата листа на осомничени во нападот. Беа наведени триесет и две лица: девет Алжирци, осум Мароканци, петмина Иранци, четворица Сиријци, тројца Германци, еден Ирачанец, еден Србин и еден Американец. Треба да се повеќе; околу двесте луѓе поднесоа кривични пријави, а постојат и голем број видеа од насилството. (Во траење од триста педесет часа, според „Шпигел“) Првите осомничени се претежно обвинети за кражба, најверојатно поради тоа што доказите за тоа може да се соберат најбрзо. Според германските медиуми, полицијата пронашла некои од украдените телефони во прифатилишта и во хостели за луѓе на кои им е доделен или сакаат да добијат статус на бегалци или во нивна непосредна близина.

Дваесет и двајца од осомничените се во некоја фаза од процесот за азил. Тоа се укажувало и во претходни извештаи, дека некои од луѓето не зборувале ни германски ни англиски, но конкретната бројка го наелектризира расположението во Германија. Некои критичари обвинуваат дека полицијата се обидела да ги намали на минимум злосторствата поради политичката чувствителност на прашањето за бегалците, ако не и, едноставно, за да ги скрие сопствените неуспеси. Градоначалничката на Келн ја влоши ситуацијата кога беше прашана што можат да направат жените во так-

ви ситуации за да се заштитат себеси, одговарајќи дека би можеле да се држат настрана од странците.

За некои, нападите во Келн, заедно со помал број инциденти пријавени за време на новогодишните прослави во Хамбург и во Хелсинки, се обвинение за секој што мисли дека е добра идеја да се прифатат голем број бегалци, особено муслимански бегалци и емигранти во Европа. („Германија се соочува со масовни напади на својот народ од страна на емигрантите на кои им е дозволено да влезат во земјата“, рече Доналд Трамп.) За нив, лицето на кое треба да му се суди е канцеларката Ангела Меркел, која не го ограничува бројот на бегалците што ќе ги прифати Германија од Сирија. (Постојат построги стандарди за бегалци од други земји и за економски емигранти.) Меркел е совеста на Европа во однос на маките на раселените Сиријци тврдејќи дека Европејците ќе бидат дефинирани со хуманоста на нивниот одговор, а не со нивната способност да се исклучат другите. Според бројките на германската влада, повеќе од еден милион бегалци влегле во земјата во 2015 година. За критичарите на Меркел, новогодишната ноќ во Келн беше неизбежен резултат, доказ дека нејзината политика е осудена на пропаст.

Но, дали не успеа? Уште поважно, дали мора да пропадне? Еден од најпровокативните цитати во обелоденетиот полициски извештај е од човек што извикувал, „Јас сум од Сирија! Мора да ме третирате љубезно! Меркел ме покани“. Но, тие зборови се бесмислени во повеќе погледи. Не е познато дали човекот што го викал тоа е, всушност, Сириец, но, кој и да е, тој сигурно знаел дека „љубезниот“ третман не им овозможува на луѓето да се извечат со кражба или со сексуален напад.

Одново и одново, што се однесува до бегалската криза, Меркел рече, „Wir können das schaffen, und Wir schaffen das“. Грубо преведено, тоа значи „Ние можеме да излеземе на крај со тоа и ќе излеземе“.

Германија може да го испланира и да го да го изведе тоа. Дел од соочувањето со кризата ќе вклучува гонење и казнување на секој виновен за нападите. Во саботата, Меркел рече дека правилата ќе бидат приспособени за да може полесно да се протераат криминалците што бараат азил. Тоа е, рече таа, не само во интерес на граѓаните, туку и во интерес на голем дел од бегалците. (Некои партии од левицата не се согласуваат велејќи дека Христијанската демократска унија на Меркел и нејзините социјалдемократски партнери реагираат непромислено.) Ниту културните средини на машките бегалци ниту фактот дека тие се траматизирани, очајни, лути, очигледно, не се изговор за малтретирање на жените. На истиот начин, лошите дела на неколку десетици, па дури и неколку стотини мажи не се изговор за оградување од одговорност пред лицето на човечката трагедија што ги зафати милиони луѓе. (Соединетите Американски Држави се оградуваат.) Тоа што Меркел го има направено во прифаќањето бегалци не е резултат на нејасна пасивност. За тоа беше потребна вистинска храброст. Таа е премногу паметна, а дискусиите на ниво на криминал кај странците премногу долго траат за таа да нема предвидено дека може да се случи вакво нешто. Келн не е првиот тест на Меркел. Подемот на „Пегида“, која привлече поддржувачи што ја повторуваат реториката и пеат песни што се слушале за време на подемот на нацистичката партија, е потсетник дека тоа не е првиот тест на Германија.

Спротивното гледиште, кое досега Меркел со право го одбиваше, е дека странците никогаш не може да направат нешто за една земја, освен да го зголемат нивото на криминал. (Практично гледано, на долг рок, приливот на емигранти може да ѝ донесе вистински економски придобивки на Германија, земјата што старее и се смалува.) На протестите за правата на жените од саботата, многу од паролите на демонстрантите повикуваа на крај на сексизмот и на расизмот. Тие цели не се во конфликт; вреди да се има на ум дека многу женски бегалци што влегле во Германија преживеале сексуално насилство или во камповите или во рацете на шверцерите во текот на своите патувања. Тие имаат право да бараат безбедност, па дури и љубезност во Германија. Маршот за жените беше единствениот марш што ја заврши својата маршрута. Маршот постепено се зголемуваше како што случајни минуваачи, многу од нив жени, се приклучуваа кон него. Тие не сакаа да останат настрана од ништо. ■

Извор: „Њујоркер“
Превод: Ана Цвешаноска

ОБИЧАЈТЕ ЗА СВЕТИ ВАСИЛИЈ НА ПОЧВАТА НА МАКЕДОНИЈА СЕ ОДРЖАЛЕ СО ВЕКОВИ

МАГИЈАТА НА НОЌТА ПРЕД ВАСИЛИЦА ЈА НОСАТ БАБАРИТЕ, ВАСИЛИЧАРИТЕ, ЦОЛОМАРИТЕ...

И денеска постојат цврсти канони за маскирањето во кои нема импровизации. Сè е изворно и ништо не смее да се менува. Магијата на оваа ноќ е моќна, незаборавна. Затоа, ако не сте биле во некое од овие места за Василица, ќе ве повикаат духовите на древноста: цоломарите, василичарите, бабарите...

Пишува | **Невена Пойовска**
Фоџо | **Горѓи Личовски**

На 1 јануари според стариот, односно на 14 јануари според новиот календар, македонскиот народ празнува три празници: Обрезање Господово, Свети Василиј Велики и Православна Нова година. Поради совпаѓањето со празникот

Свети Василиј, овој празник во народот најчесто е познат како Василица, а тоа најмногу асоцира на обичаите и на верувањата поврзани со новата година. Василица се паѓа во периодот на т.н. некрстени денови, период што трае од Божиќ до Водици, кога според легендата, Исус не бил крстен и ѓаволите се мачеле да го излажат да не се крсти и да не се

исполни волјата божја. Се верува дека овие денови се опасни за човекот бидејќи тогаш мртвите се во движење, разни вампири, караконцули, вештерки, самовили и други нечисти сили се активни и на сите начини сакаат да му напакостанат. За заштита од овие негативни демони, во овој период се изведувале разни магиски заштитни дејства. Особено познати се некои обичаи како бабарските и русалиските, од кои и до ден-денес се одржале траги на почвата на Македонија. Посебно интересна е драмската игра со маски која се среќава на теренот

на цела етничка Македонија, но секаде со различни имиња според имињата на учесниците во играта: во Охридско се василичари, во Битолско се бабари, во Скопско се цоломари, во Тиквешката се цалемари, во Разлошко се сурваскари, во Костурско и во други места во Егејска Македонија се ешкарари, и така натаму.

Традиционално, многу македонски семејства ја празнуваат Василица како домашна слава и на семејната трпеза кршат погача или мазник со паричка.

Охриѓани, по постот знаеле да се омрсат, да наздрават со црвено вино од сопствените лозја и да запеат. Но, почнувале со посни питулици.

- Се правеле од брашно и од вода. Се потпекувале и така сушени се кршеле, а се правел посебен амур од толчени ореви со лук и со многу вода. Питулиците се макале во амурот и се ределе во тава и потоа под сач или фурна да се потпечат. Тоа било специфичното јадење. Од кашата од која се правеле питулиците се правеле крстови на кукниот праг, на оџакот, на ноќвите, на бочвите со вино и на амбарите за да бидат заштитени - раскажуваат охриѓани.

Со векови наназад верскиот празник Василица се сметал за ден по кој доаѓа Нова година.

- Одвечер се палеле огнови во Варош. Тогаш не се пости. Исус веќе е роден и се печеле колбаси на жар и месо. Од рани зори деца во групи оделе од кука на кука со стапчиња, изрежани со шарени орнаменти наречени василичарки - се присетуват постарите охриѓани.

Во Тетово, задолжителен адет за Василица е маскирањето што тетовци го викаат Б'дња Баба. Притоа не се користеле современи маски, туку домашно изработени маски со кромид или со пиперки обесени на вратот, стари облеку кои се носеле превртени... Маскираните

деца оделе по куќите и пееле василичарски песни со кои ги бркале лошите духови и носеле среќа. Во Тетово, на 14 јануари се прави свечен ручек со комат со париче.

- Ниту еден вистински тетовец никогаш нема да направи леб со париче за семејна вечера за Бадник, зашто тоа никогаш не било тетовски адет. Само комат со париче за Василица, велат тетовци.

Во селото Волино, исто така, Василица се слави од памтивек.

- Возрасните за овие прослави се подготвуваат од порано. Тие набавуваат прибор за маскирање, предмети за тропане и за правење врева, како свонци, клопотарци, тенекии, тенџериња, но и музички инструменти: гајда, тапан, кларинет, хармоника и сл. Со овие

реквизити се создава голема врева која има цел не само да создаде весела атмосфера, туку и да ги заплаши и да ги избрка лошите духови. Младите се маскираат, односно се прават бајачи. Василичарите ги имаат традиционалните ликови - зет, невеста, гатач и тркалач - велат селаните.

Најпознатото маскирање за Василица е Вевчанскиот карневал. Тој е меѓу најпознатите на Балканот, кој се негува повеќе од 1400 години. Во деновите кога се слави доаѓањето на Старата нова година, Вевчани се претвора во голема отворена сцена, а настанот секоја година го посетуваат голем број гости од Македонија и од странство. Со парада на групите од Горно и од Долно маало почнува Вевчанскиот карневал, со кој традиционално се пречекува Василица. И овде главни ликови на театарот на

маски се зетот, невестата и Глупавиот Август.

Во источниот дел на нашава земја, во делчевското село Звезгор, Василица се слави на малку поинаков начин од вевчанскиот обичај. Оваа традиција значи автентично чување на обичаите под маска стара со векови, уште од турско време. Василичарскиот обичај е наречен „сурва“. Овде доцна во ноќта постарите се собираат на однапред договорено место и се преследуваат во друга облека. Има одредени улоги што постарите секоја година ги толкуваат на овој настан. Некаде околу пет часот наутро тие започнуваат да одат од кука на кука, не одминувајќи ниту една кука во селото, со традиционалната свадбена поворка бидејќи денешниот втор ден е така наречената „Василичарската свадба“, со зурли и со тапани.

Иако карневалот во Цапари ја нема популарноста на Вевчан-

скиот карневал, сепак, за жителите на околните битолски села тој е настан кој со векови ги собира цапарци. Според некои аналитичари, Василичарскиот цапарски карневал „Бабари“ е дури постар од Вевчанскиот.

- За денешниот настан дојдов специјално од Шведска. Со години не пропуштам на денешен ден да бидам во Цапари. За разлика од другите, кои одморите и слободните денови ги планираат за летните одмори, јас секогаш деновите ги чувам за Василица. Иако со години живеам и работам во Шведска, секогаш сум присутен на карневалот - вели Илче Капинковски.

Во Тиквешијата маскираните се нарекуваат џаламари. Нивните маски се препознатлив белег за овој крај. Изработени се исклучиво од природен

материјал: кулапка-наметка, шајачни панталони, гумени опинци, волнени чорапи, околу половината врзуваат широки кожени ремени со 10 до 15 клопотарци, тешки повеќе од 15 килограми, а мустаките и брадата се од волна. Маскирањето на лицата се врши со саѓи од огништата. Ако случајно ноќта помеѓу 13 и 14 јануари наминете во овие села, можете да ја видите групата џаламари во која учествуваат: дедо, баба, зет, невеста, поп, гатач и други џаламари, па ќе морате да платите пари за да го поминете патот.

- Заиграа џаламарите кои рано наутро од кука по кука ги бркаа самовилите, караконџулите, демоните. За возврат добиваа пари, јадење, вино, ракија од домаќините. Попладнето кога сè се стишува, се вадат реквизитите, џаламарите ја симну-

ваат облеката, се мијат и седнуваат на трпеза. Притоа се прави биланс на собраните пари и на даровите во храна и пијалаци. И започнува подготовката за идната Василица - раскажуваат тиквешани.

Во василичарските дружини одат веселници, луѓе што знаат да се шегуваат. Обичаите што ги изведуваат претставуваат вистинска народна драма со точно определени улоги на учесниците, со маскирање и со други елементи присутни во фолклорниот театар. И денеска постојат цврсти канони на маскирањето во кое нема импровизации. Сè е изворно и ништо не смее да се менува. Магијата на оваа ноќ е мокна, незаборавна. Затоа, ако не сте биле во некое од овие места за Василица, ќе ве повикаат духовите на древноста: џоламарите, василичарите, бабарите... ■

НАДРИЛЕКАРИТЕ МОЖЕ ДА ПРЕДИЗВИКААТ КРВАВЕЊЕ НА ТКИВА, ИНФЕКЦИИ И ТРОМБОЗА

Разговараше | Александра М. Бундалевска
Фофо | Александар Ивановски

Во време на сè поголема достапност на информации, пациентите во Македонија често сакаат да одбегнат посета на лекар и при скршеници или при слични повреди наместо на лекар, одат кај надрилекари, коскоместачи, таканаречени железничари.

Во денешно време на комуникација и на достапност до информации, луѓето претпочитаат вистинска, професионална медицинска услуга и помош. Како лекар хирург сметам дека одењето на надрилекари, местачи и на железничари кои би ви наместили исчанчен зглоб или би ви исправиле скршена нога, е погрешно, од многу причини. Тие ниту се едуцирани, ниту се обучени за таа проблематика, ниту, пак, е законски дозволено да даваат медицинска заштита и услуга, вели во интервју за „Република“ д-р Љупчо Николов, трауматолог при Универзитетската клиника за трауматологија, ортопедски болести, анестезија, реанимација, интензивно лекување и ургентен центар.

«Со доаѓање на зимата, се зголемува и работата на трауматолозите. Какви скршеници има најчесто? Кои делови на телото најмногу страдаат? Дали се тоа колковите, колената, зглобовите?»
НИКОЛОВ: Да, во право сте. Со доаѓање на зимата, како резултат на пониската температура, на снегот и на голомразацијата, обемот и фреквенцијата на пациенти со скршеници што ги третираме на нашата клиника е зголемен, а со тоа е зголемен и нашиот ангажман. Честотата, карактерот и типот на повредата се резултат на повеќе фактори. На пример, еден релевантен фактор е начинот на настанување на повредата - директен удар или директен

пад, друг фактор е старосната возраст на пациентите. Во однос на старосната возраст, постои една преминација на повозрасната популација (преку 65 години), во однос на помладата популација. Нивната бројка, т.е. честотата, се зголемува два до три пати во овој временски период. Најчестите повреди, посебно кај повозрасната популација, се скршен колк, потоа скршен рачен зглоб, скршен рамен зглоб, скршен скочен зглоб, скршен лакотен зглоб, кршење на долгите коски...

«Колкав е процентот на овие скршеници кои мора да се решат со операција?»

НИКОЛОВ: Знаете, лекувањето на скршениците може да биде конзервативно и оперативно. Каков избор на лекување ќе направиме, односно ќе му предложиме на пациентот, зависи од типот, видот и од карактерот на повредата. Во трауматологијата постојат класификациски системи кои ни помагаат во одлуката за третманот, соодветна класификација на повредата - секој тип и поттип е проследен со соодветен третман. Со оглед дека скршениците на колкот се најчести, за нив можам да ви кажам дека тие во повеќе од 90 отсто од случаите се решаваат оперативно. Каков вид оперативна интервенција ќе се направи, дали имплантација на вештачки колк, или биолошки тип на оперативна интервенција со имплантација на специјални плочки или клинови, зависи од типот на скршеницата, како што и ви напоменав претходно. Процентот на оперативниот третман и кај останатите скршеници, како на рачниот зглоб, рамениот зглоб, скочниот зглоб, долгите коски е голем, повеќе од 80 проценти. Гледано во целост, оперативниот третман е многу повеќе присутен, почест избор тип на третман, во повеќе од 90 проценти од случаите.

«Пациентите често сакаат да одбегнат посета на лекар и најчесто завршуваат кај надрилекари, коскоместачи, железничари. Каков е Вашиот став за овој тренд?»

НИКОЛОВ: Сметам дека не станува збор за тренд. Можеби станува збор за неинформираност и за незнаење. Во денешно време на комуникација и достапност до информации, луѓето претпочитаат вистинска, професионална медицинска услуга и помош. Како лекар хирург, сметам дека одењето на надрилекари, местачи и железничари кои би ви наместили исчанчен зглоб или би ви исправиле скршена нога, е многу погрешно од многу причини. Тие ниту се едуцирани, ниту се обучени за таа проблематика, ниту, пак, законски е дозволено да даваат медицинска заштита и услуга. Во современите општества, а таму сме и ние, постојат соодветни законски регулативи за давање здравствена заштита и услуги, соодветни институции, соодветен кадар, едуциран и дедициран за таа проблематика, како на пример лекар хирург, лекар анестезиолог, лекар рентгенолог, лекар физијатар, физиотерапевт.

«Дали лекувањето кај овие таканаречени железничари може да доведе до внатрешни крвавења на меките ткива, до тромбоза или пак до нешто друго?»

НИКОЛОВ: Токму тоа е она што претходно ви го кажав, немањето соодветна едукација, обука и немањето законско право да го работат тоа, може да доведе до сериозни последици по пациентот. Бројот на компликации може да биде голем, од препознавање на скршена коска, препознавање на исчанчен зглоб, манипулација на повредено ткиво и коска, па сè до тоа да се направи дополнителна скршеница, дополнително изместување на коската и оштетување на околното ткиво, односно да се предизвикаат

Како лекар хирург сметам дека одењето на надрилекари, местачи и на железничари кои би ви наместили исчанчен зглоб или би ви исправиле скршена нога, е многу погрешно, од многу причини. Тие ниту се едуцирани, ниту се обучени за таа проблематика, ниту, пак, законски е дозволено да даваат медицинска заштита и услуга, вели д-р Николов

други локални и општи компликации кои можат да бидат опасни и по животот на пациентот. Ваквиот пристап на третирање скршеници, изместувања, исчанчувања на коски и на зглобови, може да доведе и до крвавења во ткивата, до инфекции, до тромбоза и до тромбемболија, кои се опасни за животот на пациентот. Овие компликации, посебно тромбемболијата, се пратени со висок степен на морталитет и на морбидитет, а воедно се и предизвик за решавање и за лекување дури и во современата медицина.

«Во екот е и зимската сезона и зимските спортови. На што треба да внимаваат скијачите, а посебно почетниците, кога станува збор за евентуални повреди?»

НИКОЛОВ: Јас и самиот сум скијач и љубител на овој зимски спорт, па она што би препорачал на што да се внимава се однесува и на почетниците и на веќе поискусните скијачи, а тоа е соодветна физичка спремност, кондиција, знаење и техника на скијање, како и соодветна опрема. Особено би ја нагласил потребата од загревање, истегнување на мускулатурата пред спортската активност, придржување на прописите на скијачките терени во смисла почетник скијач на патека за почетници, да не се консумира алкохол, да се носи заштитен шлем.

Општо земено, да не се форсира физички, бидејќи физичката исцрпеност го намалува вниманието, а со тоа се зголемува можноста за евентуална несакана повреда.

«Дали Македонците сè почесто страдаат од болести на коските?»

НИКОЛОВ: Не, не би рекол дека страдаме почесто од болести на коските во потесна смисла на зборот болест, односно не отскокнуваме ништо драстично во однос на статистичките податоци за болестите на коските во однос на соседните држави и на државите-членки

на Европската заедница. Она што евидентно е во пораст кај нас и во развиените земји, а е во врска со скршениците на коските, на зглобовите, на 'рбетот, поточно, на локомоторниот систем, е траумата, сообраќајниот трауматизам. Тој во моментот е на прво место по причина за смрт или инвалидитет кај луѓето во развиените земји, а потоа се кардиолошките и малигните заболувања. Тоа се должи на брзиот ритам на живеење, на стресот, на сите оние карактеристики на современите текови на живеење и на работење. ■

(1874-1946)

ЛАЗАР КИСЕЛИНЧЕВ

ПРЕТСТАВНИК НА МАКЕДОНСКАТА РЕВОЛУЦИОНЕРНА ОРГАНИЗАЦИЈА ВО АТИНА

Пишува | 9-р Димитар Љоровски Вамваковски

Непосредно пред почетокот на Илинденското востание од 2 август 1903 година, претставничката комисија на Македонската револуционерна организација (МРО) во грчката престолнина го издала следниот апел:

АПЕЛ
Кон Македонциџе шџо
живејџ во Аџина

Браќа!
На сџџе Ви се сооџшџе-
ни крвавиџе сцени, кои
џосџојано се ширааџ во
нашаџа џоробена џаџко-
вина; за никоџо од Вас, исџо
џака, не е џајна дека само
со силаџа на оружјеџо ќе
можеме да џо оџсџраниме
џеџвековноџо црно роџ-
сџџо и да добиџе човекови
џрава.

Браќа!
Дванесеџџиоџ час набли-
жува! Пред џраџоџ сме на
крваваџа одмазда. Блиску
е часоџ коџа низ цела Маке-
донија ќе се слушне џласоџ:

„Слобода или смрџ!“

Лазар Киселинчев е роден во 1874 година во големото костурско село Косинец. Косинец се наоѓа во планинската област наречена Корештата, северозападно од градот Костур. Според легендата, селото Косинец настанало кога жителите на петте околни села (Колишта, Селско, Свети Иван, Свети Илија и Умени) биле принудени да ги напуштат своите живеалишта поради османлискиот терор и претворањето на нивните вековни имоти во турски феудални поседи. Поради економски причини, најголем дел од машката популација во селото работела како сидари низ разни градови во османлиска Македонија, Албанија, Бугарија, Италија, Грција и Мала Азија.

Детството на Лазар поминало во неговото родно село, под силно влијание на неговиот татко Трпо. По завршувањето на неговото основно образование, татко му го зел со себе во Атина, каде што го завршил гимназиското образование. Во тој период од животот тој имал доволно време да минува во атинските библиотеки и музеи, при што особено се интересирал за создавањето на античката македонска држава. Киселинчев одлично го научил грчкиот јазик, а ги говорел и албанскиот и турскиот, поради што неговиот татко често го земал со себе како преведувач во преговорите за изведуваче разни сидарски работи во Атика и на Пелопонез. Големите број контакти

со македонските печалбари во грчката држава му овозможиле на Киселинчев уште од многу рано да се активира во македонското револуционерно движење. Тој собирал финансиски средства за потребите на МРО, водел активна шифрирана кореспонденција, се ангажирал околу организирање на купувањето и пренесувањето на оружјето. Во годините пред Илинденското востание тој со неколкумина други македонски печалбари и членови на Организацијата поминал неколку месеци во грчките затвори поради сомневање дека работат против интересите на грчката држава. Според податоците што ги добивале организациските првенци од страна на поединци што биле уапсени во Грција, нивниот број варираше од 30 до 70 притворени во градовите Лариса, Трикала и Атина. Според Киселинчев, уапсените во Атина биле обвинети за „соучество во убиства, грабежи и насилство против грчки граѓани низ разни места во Македонија“, додека за уапсените во Лариса, Дамјан Илиев информира дека биле обвинети како „агенти на некаков си комитет“. Информациите за македонските емигранти во грчката држава, според тврдењето на Киселинчев, грчките власти ги добивале од соработници на грчката пропаганда од Костурско, што несомнено води до заклучок дека дејствувале по директиви на костурскиот митрополит Германос Каравангелис.

Киселинчев воопшто не се двоумел да ја напушти грчката престолнина кога во Атина пристигнала шифрираната телеграма од Лазар Поп Трајков за почетокот на востанието.

Лазар Киселинчев на 2 август (20 јули) 1903 година во својот дом во селото Косинец ја дочекал информацијата за почетокот на востанието. Во својот дневник тој забележал:

„Накај 9 часот преку планината пристигна Дине поп Киров од Смердеш. Ми донесе писмо од началниците... Ме поздрави и ми кажа: 'Ајде, аирлија да е' и ми го подаде пликот. Во него имаше едно долго писмо и едно друго, напишано со поголеми букви и под потписите, подвлечена црвена линија, од црвен молив, знак дека е од началството! Не го дочитав и како луд почнав да викам 'Ура!' 'Ура!' 'Ура!' Востанието е објавено“.

Во костурската околија тој учествувал во голем број битки против османлиската војска и башибозук во текот на востанието, а најчесто бил во придружба на војводата Лазар Поп Трајков.

Киселинчев уште додека се наоѓал во Атина, но и во текот на Илинденското востание, често доаѓал во непосреден контакт, како и во судир со грчката пропаганда. Така,

во едно писмо испратено од Атина до Задграничното претставништво на МРО во Софија со датум од 12 април 1902 година, тој нагласил:

„Грците почнаа систематска пропаганда меѓу нашите Македонци. Секоја недела ги собираат и им говорат да не стануваат шизматици (егзархисти, б.н.), да не дават помош [на] комитетите. За жал, има многу кои ги слушаат“.

Во писмо од 28 март 1902 година, Киселинчев му се жали на Гоце Делчев за неподносливите услови околу купувањето оружје за потребите на МРО, при што забележал дека „грчката влада забранува да се продаваат пушки во цела Тесалија. Кога продаваат пушки, трговците треба да ја известат полицијата...“. Истовремено, Киселинчев го известил Делчев за соработката на Коте со грчката пропаганда. Во писмото испратено до Делчев од 10 мај 1902 година, тој го пишува следното:

„Тука (се мисли на Атина, б.н.) научив сѐ, Коте води преговори со неколку Грци од Костур и со грчкиот владика, со цел да работи со нив“.

По ваквите сознанија и информации за дејноста на Коте, на раководните структури на МРО им станало јасно дека тој не бил само разбојник и отпадник од револуционерното движење, тука и соработник на Каравангелис, а со тоа и дел од грчка-

та пропаганда во османлиска Македонија. Кон крајот на Илинденското востание Киселинчев добил писмо од Каравангелис, преку кое последниот се обидел да го привлече кон грчката пропаганда, а во најмала рака неутрализира во неговите дејности. Каравангелис во писмото барал од Киселинчев да се согласи да го предаде целото оружје од неговиот реон. Во таков случај митрополитот „ветувал“ дека ќе интервенира кај власта да не му се случи „ништо лошо“ на Киселинчев и дека ќе дал „тескере“ (писмена дозвола) војводата да замине за Грција. По два дена, на 12 септември Киселинчев добил уште една слично писмо, но овој пат, покрај потписот на Каравангелис, стоел и службен печат од османлиската управа со потпис од извесен Рашид паша. Ваквото однесување на митрополитот наишло на остра осуда од страна на самиот Киселинчев и од востаниците кои биле сведоци на овие настани.

После Илинденското востание целото семејство на Киселинчев се преселило во Кнежевството Бугарија. Лазар, благодарение на многубројните контакти, се занимавал со претприемачка дејност. Во текот на 1911 година тој се преселува во Соединетите Американски Држави, каде што се приклучил во организациите на македонските братства. Меѓутоа, веќе наредната година се вратил на Балканот, каде што избувнала Балканската војна, а Киселинчев бил дел од македонско-одринските доброволни чети. По завршувањето на војните повторно се вратил во САД. Во 1922 година учествувал во формирањето на Македонската патриотска организација (МПО), при што го напишал Уставот на Организацијата по примерот на уставот на Македонските братства во Бугарија од 1919 година. Во дваесеттите години од минатиот век тој бил и потпретседател на МПО во САД и Канада, член на комитетот на политички затвореници во светот, а во 1928 година станувал дел од управниот совет на Македонската народна банка.

Лазар Киселинчев умрел во 1946 година. Зад себе оставил жена и пет деца. ■

КНИЖАРНИЦАТА „МАТИЦА
ЕКСКЛУЗИВ“ ПРЕПОРАЧУВА:

1

Мрачни тајни
Микел Хјорт и
Ханс Розенфелд

2

**Волци и
ангели**
Сепо
Локинен

3

**Белгискиот
лабиринт**
Херт Фан
Истандал

4

**Пламен од
истокот**
Кејт
Фернивал

5

**Девојката од
рускиот квартал**
Кејт
Фернивал

МАКЕДОНСКИТЕ МУЗИЧАРИ ВЛАДЕЕЈА СО СЦЕНИТЕ ВО АНГЛИЈА И ВО ИТАЛИЈА

Никола Коџобашија и Благој Наџоски блеснаа на светските сцени

Претставите за кои музиката ја компонира Никола Коџобашија во Манчестер добиваат одлични критики, а музичките критичари во „Кориере музикале“, „Ла Stampa“, „Кориере ди Новара“ не ги штедат зборовите за пофалба на настапите на Благој Наџоски

Претставите за кои музиката ја компонира Никола Коџобашија во Манчестер добија одлични критики. Музичките критичари, пак, во „Кориере музикале“, „Ла Stampa“, „Кориере ди Новара“ не ги штедат зборовите за пофалба на настапите на Благој Наџоски. Овие двајца музичари изминатава година владејат со светските сцени. Воопшто не е лесно да се успее во Манчестер, Њујорк или Милано... А овие македонски момчиња успеаја во тоа.

Претставата „Инкхарт“, за која музиката ја напиша македонскиот композитор Никола Коџобашија, премиерно се изведе пред божикните празници во интернационалниот центар за современа уметност, театар и за филм „Хоум“ во Манчестер. Концептот по кој е правена претставата е класично божикно шоу.

Музиката го следи овој концепт и таа е во духот на празниците. Користев популарни, но и други стилско-жанровски алатки при нејзиното создавање. Оди делумно во живо, делумно на снимка - вели Коџобашија.

Овој македонски композитор пишува театарска музика повеќе од дваесет години.

Театарот не е поврзан само со зборот, туку и со просторот и со движењето. По тој принцип ја пишувам музиката за театар. Театарот е временска уметност, па затоа времето го користам како платно на кое ја пишувам својата музика. Пристапот во креирањето на секое парче театарска музика е различен и во функција на

драмското дејство. Фокусот секогаш е на приказната - вели тој.

Благој Наџоски, пак, изминатава година ја заокружи со настап во операта „Страв“ од Орацио Шортино работена според либрето од Алберто Матиоли. Светската премиера на операта се одржа во театар „Коча“, Новара.

Во оваа опера се соочив со психологијата на еден лик, кој е „потопен“ во маглата на војната, полн со болка за своите војници што гинат, од почетокот до крајот присутен на сцената, „принуден“ на една постојана психолошка тензија и, да бидам искрен, без можност да се напијам една капка вода во текот на целата претстава. Од вокално-техничка гледна точка, пак, гласовната линија претставуваше различни видови тешкотии, кои беа во служба на музиката и/или на режијата. Во повеќето улоги во досегашната моја кариера толкував романтични или комични ликови. За првпат се соочив со еден драматичен лик и спротивно на тоа како што, можеби, изгледа, тоа што се случува на сцената не е само глума, неизбежно е да се внесе и многу од сопственото животно искуство и од сопствениот карактер, понекогаш дури до тој степен што одредена ситуација на сцената сосема те обзема. Кога се спушти завесата, воопшто не ми беше лесно да ги заборавам емоциите, дури и физичките, произлезени од изведбата. Следниот ден, па и тој потоа, полковникот Алфани и трагедијата на бојното поле ја покриваа мојата душа - вели Наџоски. ■ (Н.П.)

АНТОЛОГИЈА

ВАСИЛИЧАРСКИ ПЕСНИ

Трака трака василица
дај ми бабо сланиница
да наранам дечиња
да им пукнат мешиња.

...

Добровечер баднивечер
јавни коња на пазара
купи риба осоли се
пивни винце олади се
срчки каша попари се
добровечер баднивечер.

...

Коледе, леде!
паднало греде,
утепало деде.
Дедо се мачи,
Баба го квачи
Со четири јајца
Гускини, шаткини!
О, о, коледе!

...

Коледица, варварица
и по неа Василица.
еднаш ми е во година
како цвеќе во градина.
дај ми бабо костенче
тури в торба оревче...
коледе, коледе, коледеее!

...

Сива, сива голубица,
к'де си се осивила?
Тамо горе на бел Дунав.
Шчо имаше, шчо немаше?
Злата чаша и каната,
да служиме мала бога,
мала бога божикова!
Божик ми е на небеси,
слава му е по сва земја!

...

Сур, сур суровица,
удри баба по гузица,
кој спие нека стане
да замеси колачиња
колачиња за дечиња.

100 НАЈУБАВИ СЛИКИ НА СИТЕ ВРЕМИЊА

„Во кафеана 2“ Никола Мартиноски

„Во кафеана 2“ е дело на македонскиот сликар Никола Мартиноски (1903-1973), една од најважните личности на македонската култура воопшто.

Мартиноски имал околу 40 самостојни изложби во Скопје, Белград, Нови Сад, Загреб, Љубљана, Париз и Дижон. По неговата смрт во 1973 година две комеморативни изложби со ретроспективен карактер биле одржани во Скопје и во Белград. Некои од ремек-делата на Мартиноски биле изложени на бројни групни изложби во Скопје, Букурешт, Париз, Белград, Софија, Љубљана, Москва, Прага, Варшава, Вашингтон, Њујорк, Лугано, Мексико Сити... ■

ТОП 5 НАЈГЛЕДАНИ ФИЛМА во САД викендов

1

**ВОЈНА НА СВЕЗДИТЕ:
СИЛАТА СЕ БУДИ
STAR WARS:
THE FORCE AWAKNES**

Заработка: 42.400.000 \$

Жанр: авантура
Режија: Џ.Џ. Абрамс
Актери: Харисон Форд,
Дејзи Ридли,
Марк Хамил

2

**ПОВРАТНИК
THE REVENANT**

Заработка: 39.800.000 \$

Жанр: авантура
Режија: Алехандро
Гонзалес Инариту
Актери: Леонардо ди Каприо,
Том Харди, Вил Полтер

3

**ДОМОТ НА TATO
DADDY'S HOME**

Заработка: 15.000.000 \$

Жанр: комедија
Режија: Шон Андерс
Актери: Вил Фарел,
Марк Валберг,
Линда Карделини

4

**ШУМАТА
THE FOREST**

Заработка: 12.700.000 \$

Жанр: хорор
Режија: Џејсон Зада
Актери: Натали Дормер,
Еион Мекен, Стефани Вот

5

**СЕСТРИ
SISTERS**

Заработка: 7.200.000 \$

Жанр: комедија
Режија: Џејсон Мур
Актери: Еми Полар,
Тина Феј,
Маја Рудолф

ЧЕТКАР: ЉУБОВТА Е МОЈА ИНСПИРАЦИЈА

АЛБУМОТ НА МАКЕДОНСКИОТ ЏЕЗ-МУЗИЧАР
БЕШЕ ПРОГЛАСЕН ЗА НАЈДОБАР АЛБУМ
ВО 2015 ГОДИНА

Посакувам разумот и човечноста да надвладаат над лакомота и себичноста и да сфатиме дека целиот човечки род е едно големо семејство кое треба да се почитува, вели Четкар

Разговараше |
Невена Пойовска

Момчето што во 1996 година ја почна својата авантура во Америка, со неполни 18 години и само со својата гитара бидејќи при пристигнувањето на аеродромот во Бостон сфати дека му ги изгубиле куферите, денес е реномиран музичар кој настапува на една од најдобрите сцени за џез-музика, Њујорк. Владимир Василевски-Четкар настапува и на многу други светски џез-сцени, ја делел сцената со многу познати имиња, но кога ќе седнете со него на кафе да разговарате, имате чувство дека разговарате со пријател кој долго време го познавате.

Иако денес важи за врвен гитарист, како дете Четкар сви-

рел виолина, но, старата гитара која со години стоела во кошот во нивниот дом, отсекогаш му го привлекувала вниманието. Имал само пет години кога ја зел во своите раце, трудејќи се да отсвири песна од филмот на Роман Полански, „Балот на вампирите“, која му оставила силен впечаток... Оттогаш не ја остава.

Неговиот втор албум „Heavenly“ доживеа огромен успех во САД, Англија, и во Јапонија, а истоимената песна од овој албум е вистински хит по радиостаниците во Унгарија, Мексико... Критиките се дури и повеќе од позитивни, а познатата музичка кука и продавница во Лондон, „Соул брадер рекордс“, го прогласи за еден од најдобрите џез-албуми во 2015 година.

■ **Разговараме пред Вашето заминување во Њујорк. Што Ве очекува таму? Се подготвува ли нов албум? Настапи?**

ЧЕТКАР: Во Њујорк ме очекуваат неколку настапи. Еден на островот Кони Ајланд и еден концерт на Менхетен, во познатиот њујоршки концертен клуб „ДРОМ“, каде што ќе се претставам со авторска музика и ќе настапам во полн состав - ритам секција со дувачи. Исто така, наскоро ќе почнам со продукција на новите материјали што ќе се најдат на новиот албум.

■ **Вашиот албум од познатата музичка кука и продавница во Лондон, „Соул брадер рекордс“, беше прогласен за еден од најдобрите џез-албуми во 2015 година! Како го доживеавте ова признание? Што значи овој избор за Вас?**

ЧЕТКАР: „Соул брадер рекордс“ е најценетата музичка продавница во Лондон кога станува збор за диско, фанк, џез и соул-музика која истовремено функционира и како музичка

продукциска кука и има свое шоу на британското радио „Солар“. Тие се едни од дистрибутерите на мојата музика во Европа и секоја година врз основа на рецензиите и на продажбата, бираат најдобри албуми во жанровите соул и џез. За мене ова е големо признание бидејќи станува збор за голема реклама и за промоција во Лондон, еден од најбитните музички центри во светот.

■ **Од каде потекнува љубовта кон џезот, кон музиката воопшто? Како учеше да свириш џез? Почна ли веднаш со гитара?**

ЧЕТКАР: Во џез-музиката навлегов индиректно, слушајќи ги албумите на Крусејдерс, Стиви Вондер и на Џорџ Бенсон, каде што џезот беше само еден од повеќето измешани музички стилови. По-

лека почнав да ги набавувам албумите на Фреди Хабард, на Ли Морган, на Сони Стит, на Мајлс Дејвис, на Клифорд Браун... и да правам анализи и транскрипции на нивните композиции и импровизации. Долго време бев посветен на чистата форма на џез-музиката за подоцна повторно да се вратам на мојата прва љубов, а тоа е еден спој на фанк, џез, диско и соул-музика. Првиот инструмент ми беше виолина за малку подоцна кон крајот на основното училиште да почнам да ја изучувам гитарата. Сето ова конечно резултираше со моето заминување на студии во Бостон на музичкиот колеџ „Беркли“, каде што по пет години студирање аранжман, продукција и џез-гитара, дипломирав во 2001 година.

■ **Настапуваш на бројни сцени ширум светот. Можеш ли да се сетиш на првиот настап? Каде беше тоа? Имаше ли трема? Си помисли ли барем во еден миг „не сум јас за ова“?**

ЧЕТКАР: Првиот настап ми беше во БПЦ (Беркли - центарот за перформанси) каде што изведувавме една моја композиција и аранжман за студиски оркестар. Повеќе студенти од Беркли се претставивме пред преполната сала и се секавам дека имав голема трема бидејќи се претставував не само како гитарист, туку и како композитор и како аранжер,

што беше голем предизвик и за многу поискусни музичари од мене. Паметам дека по тој настап и по тој аплауз се чувствував лесен како буквално да лебдам.

■ **Од каде ја црпиш инспирацијата за творештво?**

ЧЕТКАР: Од љубовта кон луѓето и од љубовта кон планетата Земја.

■ **Што си посака во новата година?**

ЧЕТКАР: Посакувам разумот и човечноста да надвладаат над лакомота и себичноста и да сфатиме дека целиот човечки род е едно големо семејство кое треба да се почитува. ■

Со секој купен број на „Република“ добивате попуст од 50 денари за кино-проекциите во „Милениум“

попуст
50
денари
важи од 15.1. - 21.1.2016

КИНО МИЛЕНИУМ 3D

ЕЛЕНА РИСТЕСКА

МУЗИКАТА МИ Е ЕДИНСТВЕНИОТ И ВИСТИНСКИ НАЧИН НА „САМООДБРАНА“

Кога веќе некои медиуми не му дозволуваат на аудиториумот да ме запознае во вистинска светлина туку го сервираат тоа што ним им се чини соодветно за да создадат некоја своја, а сепак погрешна слика за мене, да, со големи букви ДА, молчењето е моето најдобро оружје

Пишува | Марина Косјовска
Фошо | Јани и Дими

Албумот „Без шминка“ доаѓа девет години по нејзиниот последен албум, но сепак во вистинско време и за неа и за македонската музика. Вели има материјал за уште два албума, но планот за 2016 година на Елена Ристеска е освојување на балканската сцена, каде што по „Твоео лице звучи познато“ голема е заинтересираноста за неа.

Пејачката веќе работи со неколку балкански ѕвезди, а наскоро се можни и дуети со некои од нив.

■ Не е дека те немаше целосно, но еден период не беше доволно присутна на музичката сцена. Кога почувствува дека е време поактивно да продолжиш со музиката?

РИСТЕСКА: Речиси секоја година издавав по еден сингл со спот или

сето тоа беше поради учество на фестивал. Но, се склопија коцките токму сега и затоа продолжувам поактивно да сум посветена на музиката. Убаво е чувството кога ѝ недостигате на публиката и кога бара од вас поголема музичка присутност и секогаш тој факт ме враќа на сцената. Но, не зависи секогаш сè од вас. Некогаш сè ќе направите за да бидете присутни, а, едноставно, не ви се наклонети ѕвездите.

■ Албумот „Без шминка“ звучи и изгледа зрело, но тоа што го прави уште попосебен е што текстовите на песните се твои. Колку време работеше на нив и колку се тие автобиографски?

РИСТЕСКА: „Без шминка“ е една искрена приказна создавана подолг временски период, која содржи мно-

гу автобиографски сегменти и едно емотивно разголдување преку едноставни лесно разбирливи фрази. Со Дарко Димитров создадовме оригинални песни и се надевам дека еден ден ќе прераснат во евергрини. Имам една композиција насловена „Доживотно“ од Александра Милутиновиќ со која на следниот албум ќе имам поголема соработка и една песна е од Тоше „А, можевме“ од проектот „Тоше и пријателите“, која ми е и една од најдрагите песни во кариерата.

■ „Некогаш сум нежна како роза, некогаш сум како коприва, но кога заспивам, со чиста совест се покривам“ - дел од песната „Без шминка“, стихови, кои, рече, одамна стоеле во твојата фиока. Кога почна да се пронаоѓаш и во пишување текстови? Сметаш ли дека еден пејач е покомплетен уметник кога и самиот работи на својата песна?

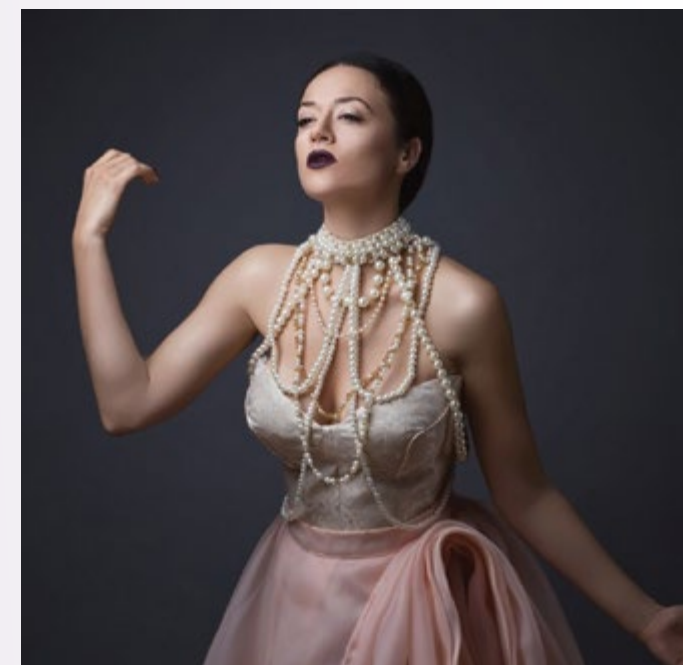
РИСТЕСКА: Јас сум автор на текстови и на композиции уште од првиот ден кога почнав професионално да се занимавам со музика, веќе 14 години, и моето пронаоѓање во музичкиот свет во целина и како автор и како пејачка е уште од годините кога почнав да зборувам и да разбираам. Комплетниот музичар е секогаш во предност, за разлика од пејачите што не се автори бидејќи секогаш влијателите на приказните што ги пеете и на создавањето на музиката, многу често периодот во кој се наоѓам ми го диктира стилот на албумот што го создавам. Но, има и уште една предност, а тоа е дека доживотно се поврзвате со музиката. Доколку интересот за вас како пејач еден ден избледи и дојдете во години во кои не сакате веќе да пеете, додека дишете можете да бидете автор и тоа нема врска со возраста туку со способноста да бидете во чекор со времето и со креативноста.

■ Тука се надоврзува и прашањето за настапите, фестивалите, промоциите... Како и повеќето твои колеги што со години опстојуваат на сцената, сигурно паметиш многу подобри времиња. Колку е важна

конкуренијата, соработките, колегите што те тераат да направиш нешто подобро?

РИСТЕСКА: Сите паметиме добри времиња кога се работи за состојбата на музичката сцена. Имаше масивна продукција на песни и на спотови, но и музички емисии и настани, со еден збор имаше клима за сè, но и простор под музичкото небо за секого. Сега на почетниците им е многу потешко бидејќи немаат медиумски простор за да го промовираат тоа што го работиле, ниту се пуштаат спотови, ниту постојат домашни забавни емисии. Има обиди за настани, фестивали и концерти на одредени институции или поединци, секако и на државата, но нема атмосфера за ништо. А музика има, има и нови музички потенцијали. Најголемата „мака“ се авторските и изведувачките права. Тука сме најниско платени во споредба со целиот балкански регион и пошироко, а имаше и обиди за драстично намалување на средствата што ни следуваат од изведбата на нашите дела. Ако јас годишно добивав сума со три нули за преку 70 напишани текстови, меѓу кои и моите песни и песни од други изведувачи, моите колеги од соседна Србија земаа и по 30-40.000 евра од авторски права годишно, а изведувачите по минимум 10.000 евра само од изведувачки права. Епа замислете колку би било кога би се намалила и таа скромна сума што ја земаме ние авторите и пејачите во Македонија. А да не споредувам со светската сцена и тоа дека од еден хит авторите и пејачите живеат цел живот само од авторските и од изведувачките права. Како по сето тоа да постои мотив и елан за работа кај нас? Автоматски нема реална конкуренција, се броиме на две раце тие што реално заработуваме и живееме од музиката достоинствено, само од концертите и од настапите низ Македонија, а многу поретко од спонзорствата за нашите проекти или од годишните спонзори-фирми што ја помагаат нашата работа.

■ Не само во македонските, туку и во балканските меди-

уми, вриеште за турбуленциите во твојот приватен живот. Сметаш ли дека молчењето е најдобар браник против овие написи?

РИСТЕСКА: Кога веќе некои медиуми не му дозволуваат на аудиториумот да ме запознае во вистинска светлина туку го сервираат тоа што ним им се чини соодветно за да создадат некоја своја, а сепак погрешна слика за мене, да, со големи букви ДА, молчењето е моето најдобро оружје. Што и да кажам, демантирам или објаснувам, кој како сака си сфаќа, душегрижниците ќе го констатираат како правдање, а тие што заслужуваат мои одговори и мое подобро приватно запознавање, мојата публика, на „тацна“ им ги сервирам сите мои одговори и објаснувања преку музиката и текстовите. Уште многу одамна се решив на такви принципи и однесување кон јавноста и по 14 години кариера си потврдив дека тоа е единствениот и вистински начин на „самоодбрана“, преку музиката. Најважно е дека јас си го трасирам својот пат полека, но сигурно и ги остварувам своите цели, а не живеам во животи туѓи. Секој со својата карма и во зависност од тоа каква енергија праќа до космосот, иста таква енергија ќе ни се врати.

Најголемата „мака“ се авторските и изведувачките права. Тука сме најниско платени во споредба со целиот балкански регион и пошироко, а имаше и обиди за драстично намалување на средствата што ни следуваат од изведбата на нашите дела

Целото интервју со Елена Ристеска ќе биде објавено на веб-страницата republika.mk

ПОЧИНА ДЕЈВИД БОУВИ

ВОНЗЕМЈАНИНОТ ГО НАПУШТИ СВЕТОТ

Поп-иконата ја загуби 18-месечната битка со канцерот на црниот дроб. Почина мирно, во кругот на своето семејство. Човекот-мачка, со едно сино и едно зелено око често беше природен избор за многу необични филмски улоги, а глумеше и вонземјанин во надреалниот филм на Николас Роџ „Човекот што падна на Земјата“ од 1976 година

Подготви | Александра М. Бундалевска

Почина мирно, во кругот на семејството, по 18-месечна храбра битка со карцином на црниот дроб, три дена откако го прослави 69. роденден на чијшто датум го објави албумот „Blackstar“. Замина музичката икона **Дејвид Боуви** и, како што многумина коментираа, замина **Зиги, суштеството од друга планета меѓу ѕвездите**.

Јавноста не знаеше за неговата болест.

Влијателниот пејач, текстописец и продуцент низ годините експериментираше со *гламрок, артрок, соул, хардрок, денс музиката, поп, панк и електрониката*. Неговата кариера траеше речиси пет децении.

Уметничкиот пробив му се случи во 1972 година со албумот „**The Rise and Fall of Ziggy Stardust and the Spiders From Mars**“, кој ѕвездата ја претстави како вонземјанин. Спојувајќи ги британското и јапонското влијание и рокот со театарот, Боуви успеа да создаде живописно андрогено алтер его Зиги Стардаст. Три години подоцна го постигна големиот успех во САД со синглот „Fame“. Меѓу незаборавните песни на Боуви беа: „Let's Dance“ од 1983 година, „Space Oddity“, „Heroes“, „Changes“, „Under Pressure“, „China Girl“, „Modern Love“, „Rebel, Rebel“, „All the Young Dudes“, „Panic in Detroit“, „Fashion“, „Life on Mars“, „Suffragette City“...

Човекот мачка, со едно сино и едно зелено око, инаку последица од училишна тепачка, висок, слаб и британски еlegantен, Боуви често беше природен избор за многу необични филмски улоги, а глумеше и вонземјанин во надреалниот филм на Николас Роџ „Човекот што падна на Земјата“ од 1976 година.

Критичарите беа одушевени од неговата главна улога во бродвејскиот спектакл од 1980 година „Човек-слон“. Покрај

многуге впечатливи улоги, Боуви глумеше и во филмот „Престиж“ од 2006 година каде што го толкуваше ликот на Никола Тесла.

Боуви беше роден како Дејвид Џоунс на 8 јануари 1947 година, но го сменил името во 1966 година откако Дејви Џоунс од групата „Д Манкис“ здоби светска слава. Свирел саксофон во неколку групи, а подоцна потпишал договор за „Меркури рекордс“ за кого во 1969 година го објавил албумот „Man of Words, Man of Music“ каде што хит беше „Space Oddity“. Во 1972 година го создаде своето алтер его – Зиги Стардаст. Ја обои косата во портокалово и носеше женска облека. Албумот стана вистинска сензација.

Дејвид Роберт Џоунс е роден во Брикстон (Лондон) од татко Стентон Џоунс, кој потекнува од Јоркшир и мајка Маргарет Мери Јоунс, која потекнува од ирско семејство. Неговите родители се венчаваат откако Боуви ќе се роди. Семејството живее во Брикстон до шестата година на Боуви, а потоа се селат во Кент каде што пејачот живее до својата 18-та година. Грамофонски плочи почнал да собира под влијание на татко му и тоа од деветгодишна возраст. Од 16 години почнал да се занимава со музика.

Го смени правецот во 1975 година кога стана опседнат со денс/фанк звукот од Филаделфија и го објави „Young Americans“ со синглот „Fame“, кој го напиша заедно со Џон Ленон и со гитаристот Карлос Аломар. Во „Berlin trilogy“ соработувал и со клавијатуристот Брајан Ино. Следуваа албумите „Scary Monsters“, „Tonight“, „Never Let Me Down“ и соработката со групата „Квин“, Мик Џегер, Тина Тарнер и други.

Се врати на соло-кариерата во 1993 година со албумот „Black Tie White Noise“, а две години подоцна го сними

„Outside“. Во 1996 година, под влијание на електронската музика го објави албумот „Earthling“, а следуваа и албумите „Hours“ од 1999 година и „Heathen“ од 2002 година.

Боуви доби награда за животно дело во 2006 година.

Се ожени за Мери Анџела Барнет, позната уште и како Енџи Боуви на 19 март 1970 година, а подоцна добија син. Се разведе на 8 февруари 1980 година.

Во 1976 година за магазинот „Плејбој“ изјави дека е точно дека е бисексуален.

- Сепак, не негирам дека тој факт многу добро го искористив. Мислам дека тоа е најдобрата работа што ми се случила – рече Боуви.

Неговата поранешна сопруга Енџи тврдеше дека бил во врска со Џегер.

Во 1983 година за магазинот „Ролинг стоун“ демантираше сè што изјавувал дотогаш додавајќи дека е „вистински хетеросексуалец“.

Во април 1992 година се ожени за супермоделката од Сомалија Иман, со која ја доби ќерката Александра Лекси Џоунс, која се роди во август 2000 година.

Дел од неговите најголеми успеси се случија во 80-тите години на минатиот век со албумот „Let's Dance“.

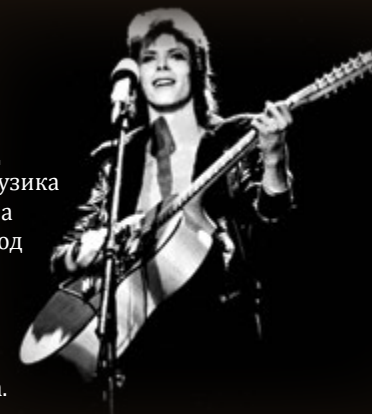
Во последните години тој не беше многу активен, откако, наводно, имал срцев удар во првата деценија на 21 век.

Британскиот премиер Дејвид Камерон на „Твитер“ напиша дека смртта на Боуви е огромна загубија. Тој напиша дека пораснал со музиката на Боуви и го наречен „господар на инвентивноста“ и гениј, кој постојано правеше успешни работи.

Магазинот „Ролинг стоун“ во 2004 година го прогласи за најголем музичар на сите времиња.

Слика со неговиот лик постои на секоја обвивка на неговите албуми, освен на „The Buddha of Suburbia“. Британскиот уметник Ед Чепман неговиот лик го направи бесмртен откако за неговиот 65. роденден изработи мозаик со неговиот лик. Мозаикот е составен од повеќе стотини рачно исечени парчиња камен, а неговата вредност е проценета на околу 4.000 фунти.

„Погледнете нагоре, јас сум во ракот, имам лузни што не можат да се видат“ е извадок од синглот „Lazarus“ од албумот „Blackstar“ од 2016 година. ■

АТРАКТИВНИ ТУРИСТИЧКИ ДЕСТИНАЦИИ - КРАКОВ

ГРАДОТ ШТО ГО ЧУВАЛЕ ЗМЕЈОВИ

Некогашната полска престолнина е позната и како место на легенди. Прошетката по Главниот плоштад (Rynek) ќе ви овозможи најдобар увид во културните богатства на Краков. Една од нив е готската црква „Света Марија“ од која на секој час се огласува трубач свирејќи ја Хејнал Маријачки, а според легендата на тој начин се оддава почит на трубачот што загинал на врвот од оваа црква не успевајќи до крај да ја отсвири споменатата мелодија

Пишува | Јана Јосифоска

Некогашната престолнина на Полска е една од најатрактивните и најромантични туристички дестинации, во која и понатаму се чувствува духот на богатата средновековна историја. Магичниот студентски центар на стариот континент меѓу младите важи за една од најатрактивните дестинации во Европа. Богатата историја на Краков, преубавата архитектура и култура, го ос-

таваат без здив секој што ќе го посети и добие можност да го почувствува неговиот дух. Дозволете необичните и волшебни предели да ви се врежат во сеќавањето засекогаш.

За разлика од Варшава, Краков останал речиси недопрен за време на Втората светска војна, а го спасил ироничниот факт дека бил командно место на нацистите во Полска.

Нивниот главен штаб се наоѓал на тврдината на ридот Вавел, најважниот симбол на градот низ целата негова историја.

ПОЛСКА КУЛТУРНА ПРЕСТОЛНИНА

Краков се смета за полска културна престолнина. Тука, едноставно, не можете да побегнете од историското влијание. Краков е одреден за европски град на културата за 2000 година, а не-

ЛЕГЕНДАТА ЗА ЗМЕЈОТ

Краков уште го нарекуваат и место на легендите. Во подножјето на ридот Вавел се наоѓа статуа на змеј, која е симбол на градот. Според легендата, змејот ги јадел девојките, а тогашниот крал ја ветил раката на својата ќерка на тој што ќе го убие сверот. По долго размислување, едно итро момче се досетило и пред дувлото на змејот оставило овча кожа натопена со сулфур. Змејот ја изел кожата, а потоа пиел вода од Висла додека не му пукнал stomакот. Легендата вели дека забот на змејот денес се наоѓа близу вратата на катедралата.

говиот стар град е прогласен за светско културно наследство од УНЕСКО. Полјаците се горди на својот град на културата, но не се фалат премногу со тоа. Има безброј атракции што би требало да ги посетите, но ова се некои од најпознатите.

Ридот Вавел со истоимената тврдина гордо се издигнува над Висла, најголемата река во Полска. На врвот на ридот се издигнува Зигмунтовата кула со пет свона, кои, според легендата, со своето свонење ги растеруваат облаците и носат убаво време. Во рамките на овој комплекс се сместени раскошен кралски дворец и катедрала во која се погребани многу славни Полјаци, меѓу кои и трагично загинатиот претседател Лех Качински. Најважниот експонат на музејскиот дел е Шчербјец (Szczербіec), меч кој повеќе од четири века е користен во крунисувањето на полските кралеви, а денес е еден од главните симболи на полската екстремна десница.

Денешниот историски центар на градот се нарекува Старе мијасто и во него е сместена најстарата улица – Каноница – која води кон славниот Вавел. Епицентарот на прекрасното староградско јадро е Главниот плоштад (Rynek Główny), кој е најголем средновековен плоштад во Европа. Само на него се наоѓаат доволно атракции за повеќечасовно уживање во првите впечатоци од некогашната полска престолнина.

Прошетката по Главниот плоштад (Rynek) ќе ви овозможи најдобар увид во културните богатства на Краков. Една од нив е готската црква „Света Марија“ од која на секој час се огласува трубач свирејќи ја Хејнал Маријачки, а според легендата на тој начин се оддава почит на трубачот што загинал на врвот од оваа црква не успевајќи до крај да ја отсвири споменатата мелодија. За туристите особено се интересни пријателски настрояните гулаби, кои на овој плоштад ги има повеќе од четириесет илјади.

НЕ ПРОПУШТАЈТЕ ДА ГО ПОСЕТИТЕ „АУШВИЦ“

Но, Краков не е познат само по својата волшебна убавина и импозантни градби. За време на Втората светска војна, овој град станал административен центар на полските територии анексирани од фашистичка Германија. Во тој период, сите Евреи од градот биле затворени во краковското гето, а подоцна протерани и погубени во „Аушвиц“ и во другите концентрациски логори во Полска. Посетата на Краков треба да се искористи за посета на споменикот на холокаустот, кој се наоѓа во „Аушвиц“, на приближно еден час возење од градот. Најозлогласениот логор името го добил по блиското село Освјенцим (Аушвиц на германски). Малкумина се тие што можат да останат рамнодушни и што нема да почувствуваат барем дел од атмосферата што сè уште владее на ова место.

Инаку, на овој плоштад познатиот Тадеуш Кошчушко во 1794 година ја покренал револуцијата против Русија и Прусија, а интересно е дека за време на Втората светска војна тој се викал плоштад на Адолф Хитлер. Во негова непосредна близина се истакнува Колегиум маиус (Collegium Maius), најстарата зграда на прочуениот Јагелонски универзитет и многубројни цркви, меѓу кои најпозната е црквата „Св. Петар и Павле“.

Во самиот центар се сместени голем број ресторани и кафулиња, кои по пристапни цени ќе ви приредат вистинско уживање. Најпопуларен ресторан е „Вјежинек“, кој датира уште од 14 век, а е познат по гозбите. Таму ќе имате можност да ја пробате славната супа од кисели краставици, плескавиците од компир, колачите од сирење, колбасите „киелбас“, краковското пиво „коцим“ и вотката „жубровка“, како и необичното пиво со разни вкусови и уште многу други несекојдневни јадења и пијалаци. ■

ХЕЛАНКИТЕ ПОВТОРНО СЕ ВО МОДА

Во различни бои, дезени и ткаенини, хеланките се омилено парче гардероба во текот на целата година

Подготви | Д.М.Б.

Оваа сезона водечките дизајнерски куќи ги сместија хеланките во главните модни трендови за оваа зима, така што тие станаа неизбежни во најразличните модни креации и комбинации. Во различни бои, дезени и ткаенини, хеланките се омилено парче гардероба во текот на целата година.

Хеланките станаа популарни во време на славниот аеробик во текот на '80-тите години на минатиот век, а минатите години се вратија повторно во мода како задолжителен моден предмет. Се носат во сите комбинации и речиси за секоја пригода. Со нив се оди

на тренинг, но и на прошетка низ градот. Веќе не се само асоцијација за спортски стил, туку сега може да бидат и елегантно парче облека ако се комбинираат со високи потпетици.

Во зима може да се одлучите и за кожени хеланки со кои сигурно ќе привлечете внимание. Нема да згрешите ниту со класични црни хеланки, кои може да бидат дел од лежерен, но и елегантен изглед, кој може да се дополни со друга облека.

Хеланките може да ги носите и со фустани. Ако пригодата е свечена, тогаш може да ги комбинирате со хеланки од сјаен материјал.

РАЗЛИЧНИ МОДЕЛИ И ТКАЕНИНИ

Најчесто се носат во комбинација со тренерки. Со памучни хеланки може да облечете балетанки, чизми, па и високи потпетици. Комбинирајте хеланки, долга кошула и кратки чизми со висока потпетица. Оваа сезона може да се најдат различни модели со различни дезени. Модерни се хеланки на линии, како и оние со дезен на леопард.

СПОРТСКИ ХЕЛАНКИ

Хеланките се одличен избор за спорт, идеални се за трчање и слична физичка активност, бидејќи се удобни, лесни и се изработени од висококвалитетен материјал. Можат да бидат изработени од посебни ткаенини кои го контролираат потењето и го одржуваат телото суво во текот на тренингот. Спортските хеланки денес имаат модерен изглед и дизајн, стилски се украсени, често со препознатливи детали од спортската модна марка. ■

АДРИЈАНА ЛИМА

Родена на:
12 јуни 1981 година
(34 години)
Салвадор, Баија, Бразил

Националност:
Бразилка

Професија:
манекенка

Сопруг:
Марко Јариќ
(во брак од 2009 година
до 2014 година)

Деца: две

Адријана Лима е славна манекенка од Бразил. Од 2000 година е заштитно лице на козметичката компанија „Мејбилајн“,

на рекламите на „Супербоул“ и на „Киа моторс“ од 2003 до 2009 година. Таа е најпозната како ангел на компанијата за долна облека „Викторија сикрет“. Лима почнала да размислува за манекенството откако победила на натпревар за убавина во основно училиште. Својата кариера ја почнала кога имала само 15 години, кога победила на

бразилскиот избор на модната агенција „Форд“. Во 1996 година се натпреварувала на светскиот избор на „Форд“ и го освоила феноменалното второ место. Три години подоцна Адријана се преселила во Њујорк каде што потпишала договор со модната агенција „Елит“ од каде што кариерата почнува да ѝ оди во нагорна линија. ■

Цитати:

- „Бидете сигурни за тоа што сакате и бидете сигурни во себе. Модата не е само убавина, туку и добар став. Мора да верувате во себе и да бидете силни.“
- „Тука во големиот град луѓето го поминуваат времето во размислување за работата и за парите; тие не ги ценат пријателствата и тоа може да биде депресивно.“
- „Сакам да одам в кино или да читам.“

Преод | Ана Цвешаноска

Заштеди на осветлување до 80 %

LPS
LIGHT POWER SOLUTIONS

impuls **Ecolight™**
Save simple.

info@lps.mk | +389 2 313 11 13
www.lps.mk

Quehenberger | Drexelmaier | Alkaloid | Granit | KAM | Tinex | Blizoo

НАЈДОБРО и НАЈЛЕСНО РЕШЕНИЕ
за **ЕФИКАСНО ЛЕКУВАЊЕ** на
долготрајни инфекции на дишните патишта
кои не реагираат на вообичаената терапија

avicena
Специјалистичка дијагностичка лабораторија
Совршенството ни е во крвта

PNEUMOSLIDE

Тест за истовремено откривање на 9 видови бактерии и вируси –
причинители на најчестите инфекции на дишните патишта
кои не се откриват со класични методи!

Зошто PNEUMOSLIDE?

- Точно и брзо откривање на причинители на невообичаени инфекции
- Можност за најсоодветно лекување
- Се скратува времетраењето на болеста
- Се спречува развој на компликации
- Со само еден тест, резултати уште истиот ден!

ИДЕНТИФИКАЦИЈАТА НА ПРИЧИНТЕЛОТ Е КЛУЧНА ЗА СООДВЕТНО ЛЕКУВАЊЕ

2013/14
Superbrands
Macedonia's Choice

Локација 1 - Комплекс Македонија (спроти Алумена)
Бул. 8 Септември бр.2, лок.1, Скопје
тел: 02 3179 001; факс: 02 3177 130
моб: 075 211 406; lab@avicenalab.com.mk

Локација 2 - нас. Аеродром (Т.Ц. Три Бисери)
Бул. Јане Сандански бр.7 лок. 4
тел: 02 24 77 345; факс: 02 24 77 347
E-mail: lab2@avicenalab.com.mk

www.avicenalab.com.mk

КАРИРАНИТЕ ДЕТАЛИ ВО ДОМОТ ВНСУВААТ ТОПЛИНА

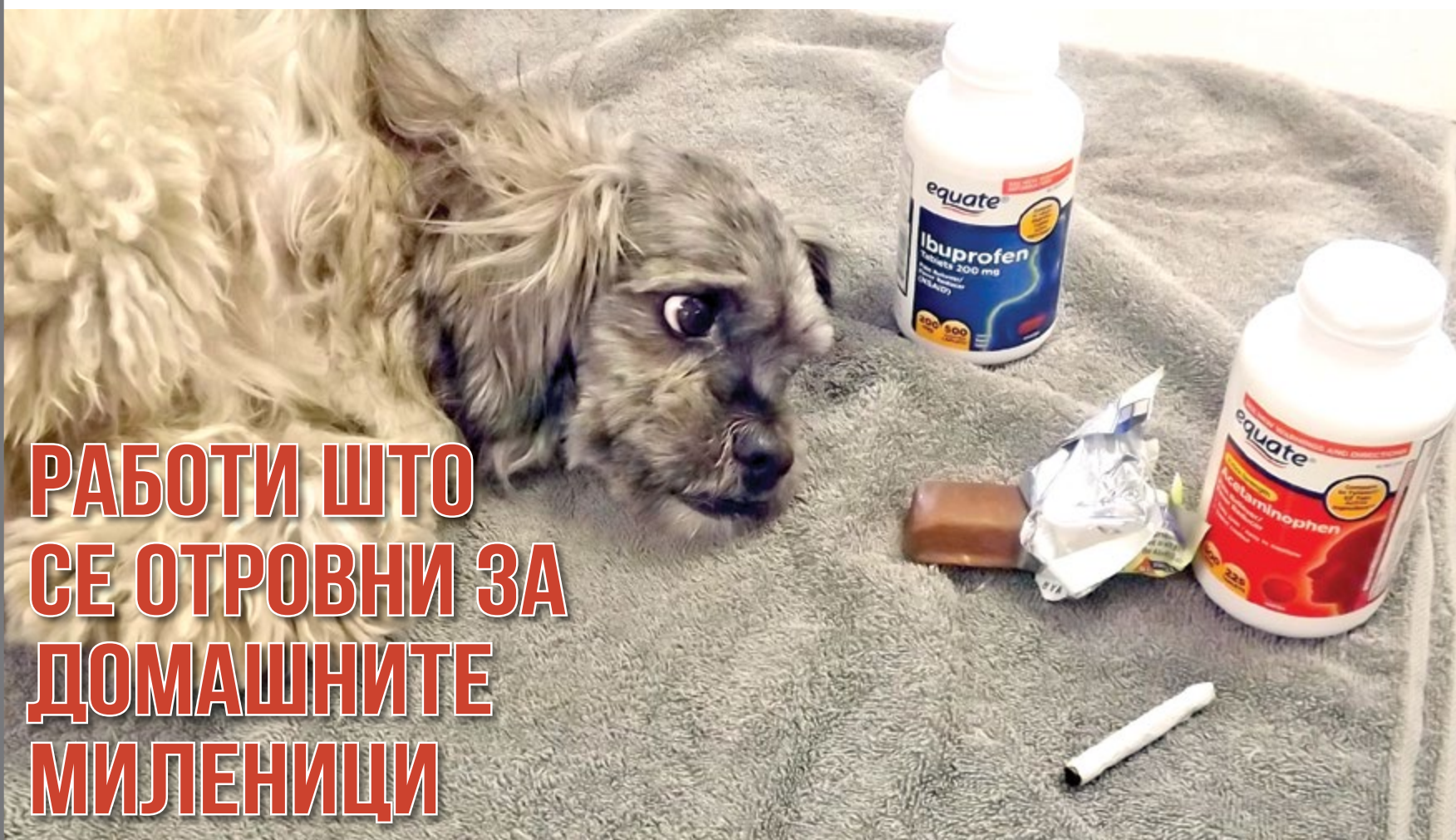
Живописните коцкички во визуелна смисла внесуваат топлина и како такви се идеални за постудениот период од годината, па не случајно се често употребуван мотив за зимските џемпери и прекривки.

Применето во уредувањето на просторот, карото изгледа динамично и на мали површини и детали, како да пример абажурот на ламбата, декоративните перничкиња, фотелјата или табуретката, а особено на големи површини, како што е сидот, тепихот, завесата или гарнитурата за седење.

Карото со својата визуелна појава успешно ја развива зимската меланхолија. Со примена во модерниот амбиент се добива интересен контраст, а хармонично и складно се вклопува во класичниот и во кантри-стилот.

Во поглед на колоритот, освен класичните црвено-црни комбинации, исклучително ефектно изгледа црно-белата комбинација, како и сивата, кафената, крем, розовата, жолтата или зелената боја, во комбинација со црната боја. ■

РАБОТИ ШТО СЕ ОТРОВНИ ЗА ДОМАШНИТЕ МИЛЕНИЦИ

Поради безбедноста на вашиот миленик, обрнете внимание на листата на работи што треба да ги чувате подалеку од миленикот

ХРАНА

Одредени намирници што нам ни се многу вкусни се прилично отровни за милениците, а најтоксична е чоколадата. Хемиската супстанција теобромин, која ја има во чоколадата, е отровна за кучињата, а чоколадата со голема концентрација какао е посебно токсична. Но, има и други намирници што можат да бидат проблематични, како на пример вештачките засладувачи, кои често ги има во гумите за џвакање и во слатките без шеќер. Исто така, треба свежото и сувото грозје да ги чувате подалеку од кучињата, затоа што може да предизвикаат оштетувања на бубрезите.

ЛЕКОВИ

Животните не реагираат на лековите на ист начин како луѓето. Лековите наменети за луѓе може да предизвикаат реакции што се опасни по животот на мачињата и на кучињата. Антифлампаторните лекови, како што е аспиринот, може да бидат многу отровни за милениците. Секогаш на миленикот треба да му давате лек само под надзор на ветеринар.

ТОПЧИЊА ПРОТИВ МОЛЦИ

Ако вашето куче или мачка случајно најде топка против молци на база на нафталин и ако ја проголта, може да дојде до повраќање, дијареја и напади.

СРЕДСТВА ЗА ЧИСТЕЊЕ

Средствата за чистење на база на киселини може да бидат многу отровни. Дури и средствата на кои пишува дека се природни, не се безбедни.

БИЛКИ

Колку и да се некои билки убави, исто така, може да бидат многу отровни за домашните миленици. Божикната звезда е позната по тоа дека е отровна за мачињата. Исто така, и лилиите треба да ги држите подалеку од милениците затоа што можат да предизвикаат откажување на бубрезите.

ЦИГАРИ

Луѓето што секогаш користат цигари треба да знаат дека тутунот е штетен за домашните миленици. Може да предизвика повраќање, тремор, несвестица, па дури и смрт.

СОБНА ЛИПА

Растението собна липа е собно цвеќе, а во лето може да се одгледува и во градина. Како собно цвеќе може да израсне многу големо и затоа е потребно да му се обезбеди доволно простор.

Ова растение може да пушти убави цветови ако му се овозможи доволно време за мирување. Тоа доаѓа по цветањето, значи од крајот на ноември до крајот на април. Во тоа време не смее да се полева со вода ниту, пак, да се прихранува со ѓубриво. Сите големи зелени листови ќе паднат, но тоа не може да се избегне.

Во зима собната липа не треба да биде на премногу топло место. Не ѝ одговара многу топла просторија. Листовите стануваат жолти и почнуваат да паѓаат. Затоа за ова цвеќе е подобро да престојува во постудена просторија.

На собната липа ѝ одговара добро осветлено место во домот. Совршено место е прозорец на јужната страна.

Во зима е добро да има директна сончева светлина, а во лето да се избегнува директно сонце. Температурата треба да биде умерена, во лето околу 20 степени, а во зима од 5 до 10. За убаво да расте потребно е многу простор и свеж воздух.

Се пресадува на две-три години во поголема саксија. ■

ГЛАВНА СВЕЗДА НА САОМОТ ЗА АВТОМОБИЛИ ВО ДЕТРОИТ

„МЕРЦЕДЕС-БЕНЦ“
ОФИЦИЈАЛНО ЈА ПРЕТСТАВИ
НОВАТА Е-КЛАСА

Во исчекување на почетокот на Саемот за автомобили во Детроит, кој започна на 11 јануари и ќе трае до 25 овој месец, германската компанија за производство на луксузни автомобили „Мерцедес-Бенц“ малку по Нова година и официјално ги презентираше првите службени фотографии од новата Е-класа

Подготви | **Бојан Момировски**

Долго време се шпекулираше со изгледот на новиот убавец на „Мерцедес“, кој вистински блесна уште на првиот ден од саемот во Детроит и може слободно да се каже дека е главна ѕвезда на престижното мотор-шоу.

По бројните најави за новата Е-класа таа, впрочем, и нема некои големи измени и изненадувања, па во основа е комбинација на веќе актуелните Е-класа и Ц-класа.

Во предниот дел од оваа прекрасна лимузина доминира масивна маска на ладилникот, опкружена со големи и модерно закосени кукишта за предните светилки. Две големи вшмукувачки цевки за воздух се итригирани во предниот браник, на кој, исто така има вградено дискретен спојлер на долниот дел.

На задниот дел може да се забележи хромирана лајсна помеѓу елегантните задни ЛЕД-светилки и двата завршетока на издувниот систем.

Веќе е познато дека инженерите од Штутгарт посебно внимание обрнуваат на аеродинамиката во моделите што ги произведуваат, па така и новата Е-класа е со многу ниска вредност и има коефициент на отпор на воздухот од само 0,23.

При претставувањето, овој автомобил беше понуден со новоразвиен дизелски агрегат кој е сместен во моделот Е220д кој развива 195 коњски сили. Потрошувачката, како што е наведено од „Мерцедес“, ќе изнесува неверојатни 3,9 литри на изминати 100 километри.

Исто така, на купувачките ќе им биде достапен и бензиски мотор со трубина кој ќе биде вграден во моделот Е200, но неговите технички карактеристики сè уште не се познати.

Подоцна, во понудата на големата палета на мотори во моделот Е350е, кој всушност е хибриден модел, ќе бидат вградени два мотора и тоа 2.0-литарски турбобензински мотор и електричен мотор, кои заедно ќе произведуваат 279 коњски сили. Пред самиот почеток на производството, кое се очекува во првиот квартал од 2016 година, ќе бидат понудени уште два дизелски мотора со 150 и со 258 коњски сили, додека бензинската палета ќе биде заокружена со мотори кои ќе имаат сила во распон од 183 до 333 коњски сили.

Првите модели на пазарот се очекуваат до крајот на првата половина од оваа година. ■

РАКОМЕТ | ИНТЕРВЈУ
КИРИЛ ЛАЗАРОВ

Нашата цел е да поминеме во следната рунда како што знаеме и умееме. Од тука се гледа ека во втората групна фаза вкрстуваме со репрезентации со кои можеме да се носиме. Ги гледаме нашите шанси за висок пласман. Одиме чекор по чекор и никогаш нема да се предадеме однапред, вели Лазаров во интервју за „Република“

ЗА ДОБАР РЕЗУЛТАТ МОРА ДА СМЕ СПЛОТЕНИ И ПАТРИОТСКИ НАСТРОЕНИ

Разговараа | **Бојан Момировски**
Фото | **Ѓорѓи Личовски**

Кирил Лазаров, капитенот на македонската ракометна репрезентација, вели дека е максимално подготвен и заедно со другарите посакуваат да направат досега најголем успех. Капитенски порачува дека, за разлика од натпреварите во клубовите за кои настапуваат, каде што се игра за пари, за дресот со националниот грб се игра од срце. Најавува дека Македонија ќе оди на победа во секој дуел, дури и со фаворитите за злато. Верува дека нашата репрезентација ќе стигне до резултат што ќе овозможи настап на квалификациски турнир за Олимписките игри во Рио.

„Подготовките беа навидум долги, но имаше отсуства, а некои ракометари се приклучија подоцна. Ја исполнија ли основната цел за да бидете во врвна форма?“

ЛАЗАРОВ: Помалку или повеќе сите репрезентации ги имаат овие проблеми, ако може да се наречат така. Ние во минатото бевме во предност во однос на другите затоа што поголемиот дел од македонските репрезентативци играа во македонски клубови. Тоа овозможуваше порано да ги почнеме подготовките во комплетен состав и подобро да се подготвиме. Поголемиот дел од репрезентациите како Германија, Шведска и Данска подготовките ги почнуваат по Нова година поради клубските обврски на повеќето нивни репрезентативци. Сè уште сме во предност и се приспособуваме на ситуацијата каква што е. Најважно е што поголемиот дел од репрезентативците играат во големи професионални клубови, што не беше случај во минатото, и што

сите дојдоа на подготовките максимално подготвени. Во периодот од подготовките најважно е сите репрезентативци да останат здрави и со тоа формата да остане на едно завидно ниво.

„Ти играш на највисоко ниво 365 дена во годината, потребно ли ти е да ја темпираш формата?“

ЛАЗАРОВ: Веќе сум многу искусен. Имам долга интернационална кариера и многу поминато. Јас веќе го чувствувам своето тело и знам кога бара одмор. Овие подготовки во соработка со стручниот штаб и со селекторот ги почнав со неколку дена одмор од клубските обврски. Имам огромна доверба и комуникација со Обрван и побарав неколку дена пауза по завршувањето на полусезоната со Барселона бидејќи почувствував потреба од одмор и да се тргнам од ракометните мисли. Добив шест-седум дена одмор и тоа е добро за мене. Свеж влегов во подготовките и добив дополнителна

желба и страст, што е многу важно. Често патувам, многу играм и тренирам и доаѓа до заситување. Секогаш сум се приклучувал во подготовките за репрезентацијата веднаш по доаѓањето од клубот за кој сум настапувал и за првпат се одморив пред ова Европско првенство. Чувствувам свежина во моето тело и се чувствувам добро.

« Носи ли некаква предност тоа што овој пат репрезентативците доаѓаат од повеќе клубови? »

ЛАЗАРОВ: Предноста е поголема. Во минатото поголемиот дел од репрезентативците беа од Металург и од Вардар. Тие во текот на целата година се во Македонија. Иако менуваат средина, клуб – репрезентација, околината околу нив е иста. За разлика од порано, сега е поинаку. Доаѓаат од различни клубови, од повеќе првенства од Европа и сега се чувствува кај секој од нас поголема желба за докажување и за покажување на нешто ново. Им недостига Македонија, им недостигаат најблиските и фалангата. Репрезентација е едно, а клуб е нешто сосема друго. За дресот со националниот грб се игра од срце, од патриотизам, додека во клубовите играме за тоа што сме платени и за тоа што мора да се исполни.

« Одбраната досега ни беше заштитен знак. Можеме ли да ги контролираме пресилните противници во нашата зона? »

ЛАЗАРОВ: Па, не би се согласил дека само одбраната е таа што ни е заштитен знак. Ако малку анализираме, на последното Светско првенство во Катар игравме натпревари со повеќе примени голови. Ја забрзавме играта и, можеби, тоа беше една од причините. Во минатото да, знаевме да одиграме многу натпревари во кои примавме малку голови. Треба да поведеме сметка на цврстината на одбраната на ова Европско првенство. Ние не сме репрезентацијата од типот на Франција, Данска, каде што има голем број екстра-квалитетни ракометари. Имаме голем избор на квалитетни ракометри, но, да се разбереме и да бидеме искрени, немаме екстра-квалитетни играчи. Така што треба да поведеме сметка за одбраната. Колку што помалку голови примаме толку е подобро за нас и имаме поголеми шанси за победа. Мислам дека сите во репрезентацијата се свесни за таа работа и уверен сум дека сите максимално ќе го одработиме тоа што се очекува од нас.

« Сиве овие години големата предност, десниот бек, во основа, ни е и сериозен хендикеп. Имаме ли напредок и на другите позиции? »

ЛАЗАРОВ: Јас како Кире посакувам тоа да биде така. Се чувствува и на тренинзите и во подготвителните натпревари дека има играчи што можат да решат напад и да бидат нерешлива енигма за противниците. Тоа што го добивме во овие подготовки, а го немавме во минатото е што сега во ротација имаме повеќе играчи. Во минатото ако сме имале седум, осум, максимум девет главни играчи, мислам дека сега можеме да сметаме на 13 или 14 ракометри, кои можат максимално да одговорат на минутажа што ќе им се даде. Многу е важно секој играч да се чувствува задоволно, секој играч да има своја улога и голем придонес во играта. Во тоа задоволство кај секој од нас да го конструираме тимот мислам дека е нашата предност на ова Европско првенство, како е во надградба на тимот, без разлика на тешката група во која сме.

« Во овдешната јавност му се придава премногу големо значење на амбиентот во репрезентацијата. Постои ли сè уште таа хемija, атмосфера? »

ЛАЗАРОВ: Постои и секогаш ќе постои позитивна атмосфера во нашата репрезентација. Сите репрезентативци максимално се посветени. Ниту еден дел до нив не размислува дека не сака да игра за оваа репрезентација. Сите сакаме да го дадеме максимумот. Има меѓу нас, така да се каже, еден непотпишан договор, каде што сами меѓу себе си имаме дадено обврска да направиме нешто големо, нешто убаво со што ќе ја изразуваме целата македонска јавност. На добар пат сме. Ние сме веќе играчи со искуство, со богата клупска кариера. Не сме веќе деца и, напротив, со нетрпение го очекуваме стартот и без никаков респект одиме на победа без разлика на противникот што го имаме. Тоа мене како капитен ми дава самодоверба и верба во соиграчите знаејќи дека кој и да игра, се работи за квалитетен играч и ќе одигра на највисоко ниво и е во составот бидејќи има големи амбиции. Во репрезентацијата се прави една здрава конкуренција и тоа треба да се искористи на претстојното првенство.

« Ве разочара ли ждрепката, Франција, па Полска, можеби, главните кандидати за златниот медал на ЕП? »

ЛАЗАРОВ: Воопшто не сме разочарани. Ова е Европско првенство во кое 14-15 репрезентации се екстра-квалитетни.

Ако репрезентацијата има амбиции и ако сме имале среќа да не налетаме на Франција и на Полска во првата групна фаза, тогаш ќе играме со некои од тие силни репрезентации во вториот круг. Нашата цел е да поминеме во следната рунда како што знаеме и умееме. Во втората групна фаза вкрстуваме со репрезентации со кои можеме да се носиме. Ги гледаме нашите шанси за висок пласман. Одиме чекор по чекор и никогаш нема да се предадеме однапред.

« Дали отсутството на вашите пандани во српската селекција (Илиќ и Вуин) се хендикеп за нив до тој степен што ние би биле фаворити? »

ЛАЗАРОВ: Спортски е да се надеваме на победи и против Франција и Полска. Мене ми пречи тоа што се споменува натпреварот против Србија како клучен натпревар за пласман во следната рунда. Ние треба да ја градиме формата од меч во меч. Не треба да се размислува уште пред да почне првенството за тој натпревар од третото коло. Така ништо нема да направиме. Посакувам тој натпревар да го пречекаме, пред сè, здрави, а мотивација нема да ни недостига. Секако е хендикеп за Србија што нема да играат Илиќ и Вуин. Нивниот селектор се реши да настапи без Вуин. Илиќ најави крај на репрезентативната кариера, но му се случи и повреда и мислам дека можеме да кажеме дека сме благи фаворити. Најважно е ние да сме сплотени и да сме патриотски настроени. Никој од нас не сака да ги фрли тие 25 дена подготовки, кога сме одвоени од семејствата токму на големите празници, Нова година и Божиќ. Ќе дадеме максимум и ако заслужиме со добри игри, да се надеваме дека ќе направиме и добар резултат.

« Ние ќе ги прогласиме Франција и Полска за едни од главните фаворити. Според тебе, кои репрезентации можат да стигнат до медал? »

ЛАЗАРОВ: Имајќи ги предвид групите и потоа и вкрстувањата во следната рунда, мислам дека актуелниот шампион Франција е главен фаворит за освојување на Европското првенство. Иако имаат многу повредени играчи, нивната основа и база ќе биде во Полска. Јас ја гледам Данска како еден многу сериозен кандидат за златниот медал. Секако и Шпанија, која доаѓа во најсилен состав и е репрезентација што може секого да го победи. Полска има предност како домаќин, иако е ослабена може да направи голем резултат. Многу е вложено во тој состав. Минатата година

ЛАЗАРОВ: Нашите апетитите се секогаш големи. Барселона е институција во европскиот ракомет и секогаш се стреми кон нешто најголемо што е својствено на таков голем гигант. Конкуренцијата од година во година е многу поголема. Не можам да кажам со сигурност дека ќе го повториме успехот од лани или дека ќе се пласираме на завршниот турнир. Тоа е малку неблагодарно да се каже. Напорно работиме и тренираме цела сезона и имаме голема самодоверба. Веруваме во нашите квалитети, а тоа е најважно. На добар пат сме. Формата е во нагорна линија, иако не играме како што посакуваме сите. Најважно е што и кога ќе одиграме послабо да собираме бодови и да не трпи резултатот. Тоа ни дава за право да мислиме дека можеме да го подобриме квалитетот на игра уште повеќе во пролетниот дел од сезоната. Првиот чекор, секако, е пласман на завршниот турнир. Кога ќе се стигне до Келн, таму нема фаворити. Секој секогаш може да победи. Сум имал можност повеќе пати да играм на завршен турнир за титулата. Секогаш кога сме мислеле дека сме најдобри, не сме успеале да ја освоиме европската титула. Колку што е поголем притисокот и повеќе си свесен за големината на Лигата на шампионите, може повеќе да се направи. Мојам да кажам дека оваа сезона со Барселона не сме фаворити, ниту, пак, јавноста не прави фаворити, што, можеби, е полесно. Секако, имаме квалитет и ќе бидеме тежок залак за кој било противник. Некогаш е потребно и спортска среќа. Таа се заслужува на теренот. Потфрливме со Кјељце на домашен терен, но затоа среќата не ни го заврти грбот против Вардар. ■

заслужено освоија бронза на Светското првенство во Катар, ги држи еуфоријата и мислам дека имаат квалитет барем за полуфинале.

« Зад Полска се назира Рио. Колку се објективни шансите за пласман во квалификациски турнир за Олимписките игри? »

ЛАЗАРОВ: Ги издвоивме фаворитите на ова Европско првенство како што нам ни одговара (се смее). Повеќе од реални се шансите за учество на квалификации за Олимписки турнир. Во Полска ќе играме, а со едно око ќе гледаме што ќе се случува во другите групи. Не сакаме македонскиот народ да сфати дека нам ни се најважни квалификациите за Олимписките игри. Ние, секако, нема да го оставиме настрана Европското првенство и ќе чекаме да видиме што ќе направат другите репрезентации. Ако можеме и ако имаме резултат зошто да не играме и полуфинале во Полска. Не смееме да ја загубиме главата и треба да се фокусираме

на тоа што ни е главно. Квалификациите за Рио се во април и тогаш не треба, туку мора да бидеме најдобри и да направиме голем успех за македонскиот ракомет и спорт воопшто.

« Впечаток е дека кај нас нема голема еуфорија како пред минатите големи настапи. Дали е тоа предност или хендикеп? »

ЛАЗАРОВ: Мислам дека е предност затоа што и самата еуфорија и помпа може меѓу нас играчите да направи една негативна атмосфера. Ние, сепак, сме луѓе од крв и од месо и со емоции. Следиме сè. Најблиските ни ги пренесуваат работите од јавноста. Повеќе слушаат и гледаат и ни соопштуваат за што се зборува со цел да ни направат добро, а, впрочем, може да направат лошо. Така што помала медиумска помпа, од играчка страна е подобра за целата наша репрезентација.

« Кои се твоите очекувања со Барселона во оваа сезона од Лигата на шампионите. Може ли да се случи одбрана на европската титула? »

ВРЕМЯ ПЛОВ

- 15 јануари 1945 година

Во Скопје почна дводневна Прва земска конференција на ветеринарните лекари во Македонија. Притоа беа формирани првите ветеринарни станици, а со тоа беа удрени темелите на ветеринарната служба во Македонија.

- 15 јануари 1945 година

Во Велес, без јавно судење, биле стрелани 53 затвореници од велешкиот затвор, лица за кои имало сомневање дека биле озлогласени противници на НОБ. Без заокружена истражна постапка и без јавно судење, биле групно стрелани и масакрирани, а потоа и закопани во заедничка гробница, која била откриена по педесет години. Ова претставува најголем масакр врз цивили извршен од ОЗНА во ослободена Македонија.

- 17 јануари 1939 година

Со учество на многу жандарми и војници во Велес беа задушени тридневните демонстрации на монополските работници и на другите граѓани. Демонстрациите имаа големо економско и политичко значење во тоа време.

■ 20 януари 1936 година

Пуштена е во сообраќај железничката линија Прилеп - Велес во должина од 86 километри.

■ 20 јануари 1945 година

Во Воденско, Егејска Македонија, е формирана Тајната македонска ослободителна револуционерна организација (ТМОРО). Иницијатор, организатор и раководител на организацијата бил Вангел Ајановски - Оче.

АВТОР: SAGITTARIUS	НОВА ГОДИНА ПО СТАРИОТ КАЛЕНДАР	МУЗА НА КОМЕ- ДИЈАТА	"ИНСТИТУТ за РЕДА- ГОДИН ИСПИ- ТУВАЊА"	ЛИМЕНИ ПРОИЗ- ВОДИ	ИСЕЧЕНО МЕСТО	ГРАД ВО БАЧКА (ВОЈВОДИНА)	ВИД ЗИМ- ЗЕЛЕН ЏУПН	КОРЕЈСКА АВТОМО- БИЛСКА ИНДУСТ- РИЈА	БЛАГОСЛОВ ЗА БЕРИКЕТ
ПИСАТЕЛ- КА СО УБАВ СТИЛ									
ПЛЕТЕНИ ДЕКОРА- ТИВНИ СЛИКИ НА СИД									
ЧОВЕК КОЈ ДАВА АПИМЕН- ТАЦИЈА, ХРАНИТЕЛ									
РИЕКА			СПИСИ, ДО- КУМЕНТИ МЕСТО ВО СРБИЈА					ЛИТАР ПУСТИНА ВО АЗИЈА	
СТЕПЕН НА ЧИС- ТОТА НА ЗЛАТО					СТАРИ СЛОВЕНИ ВАСИЛ АТАНАСОВ				
ИМЕ, НАСЛОВ						"ARAB AIR- WAYS JE- RUZALEM" НАБЕРА- ЗОВАНИ			
КИСЛОРОД		СТАРЕШИ- НА МЕС- ТО (TUR-I) ЦРТАЧИ НА ЖИВОТНИ					МОДЕЛ НА "ФОРД" РАДОВАН ПАВ- ЛОВСКИ		
ПЕЧАЧКА- ТА ЛА- ЗАРОВА					АНГЛИСКА ПЛЕМСКА ТИТУЛА СТИЛ НА ПИШУВАЊЕ				ОДРЕЧЕН ЗБОР
СЛИКАР- КАТА ТЕМКОВА				СТАРЕШИ- НА НА ЖУПА ПРИКЛУЧНИ ВОЗИЛА					
ГОГО ИВА- НОВСКИ			ПОВТОРНО ПОЗИТИВЕН ЈОН НА АМОНИЈАК				АРТИСТ- КАТА ВЕШ СЛУЧКА (МН.)		
СПАРНО ВРЕМЕ ПРЕД ДОЖД									ДЕЛ ОД ТЕЛО НА ПТИЦА (ТРТНИК)
МАШКО ИМЕ						СЛИКА НА ГОЛО ЧО- ВЕЧКО ТЕЛО ИТАЛИЈА			
ГРАД ВО СРЕМ (ВОЈ- ВОДИНА)					УТВРДЕН РИД ВИД ИГРА СО КАРТИ				
НАШ АРТИСТ СЛАВЧО						ВИД ЕКС- ПЛОЗИВ ГЕРМАНСКА МЕРКА ЗА ДОЛЖИНА			
B 👁️								ИСТОК ЕЖЕН ЈОНЕСКО	
СТАРА НОВА ГОДИНА	ЖИТЕЛ НА ГРАДОТ ТУКСОН (САД) СИМЕНС								
МЕСТО БЛИЗУ РАДОВИШ									

РЕШЕНИЕ: СТИЛИСТИКА, ТАЛЕНТИРАН АГЕНТИНТАР, РИ АКТИ, П АДАР, АКТИ, ИСТИ, НАЗИВ, ААД, О, ААД, КА, ВАЊА, БРП.
АНА, ЖОЛАН, ГИ, ПАК, МЕ, ОМАРНИНА, РАМИР, АКТИ, ИЛОК, ИСАР, НИНОВ, ТИП, ВАСИЛИЦА, И, ТУКСОНЕЦ, СИМИТИЈА

ЦИ И ЦО

Здраво телефанатици. Сè уште сум празнично расположен, па ќе им простам на МТВ за најавата на филмот „Џи Ај Џо“ прочитана како насловот погоре.

Ама како да им простиш за останатите технички грешки што им се собраа деновите (како насловот „Божикен концерт – Формирање анкетна комисија за Фабриката на афери“)?

Епа, јас пак им простив, бидејќи со „Телма“ под рака, т
олку многу (добри) филмови пуштаа за нас дваесет и четиритемина што
не заминавме во Банско за празниците, што не можев да
не им простам. Алал!

Е, така. Да не речете дека само негодувам и лоши работи ви пишувам.
Ако ви фалат лоши вести, ќе ви кажам само дека сме 15-ти.
Месецов ќе помине побавно од еден ден во индиска серија. Со среќа.

Малиот брат

facebook

Колку си подебел толку потешко можат да те киднапираат. Биди безбеден...јади се и сешто.

Ми се додаја • Коментирај • Спореди

Не верувам во бабини деветини освен ако не ме чеша лева рака и треба да земам пари.

Ми се допаѓа • Коментирај • Сподели

Предметите дома официјално се сметаат за изгубени кога ни мајка ти не може да ги најде.

Ми се допаѓа • Коментирај • Сподели

Што ги спојува двајца млади?
-Трудна сум.

Наутро најважно е вц-то да е слободно зошто во спротивно ќе се појави конфликт на интереси.

Ми се допаѓа · Коментирај · Сподели

👍 На 9 путе им се допаѓа ова.

Напиши коментар ...

- Кој тамо завива како куче?
- Ја сум мамо..
- Ааа, пеј си, пеј си, славејче на мама...

- Колку ви е букетот рози?
- 500 денари. Ќе го земете?
- Не, не, се предомислив, ќе и купам литро ракија.

- Многу ме нервира кога шетам по улиците на Њујорк и ќе снима интернет.
- Во Америка си !?
- Не, на Google Street View.

ПЕЧЕНИ КРЕМЕНАДЛИ

СОСТОЈКИ:

- 2 кг неисечени кременадли
- сув рузмарин
- 1 кг компири
- мелено каранфилче
- мускатно оревче
- цимет
- алуминиумска фолија
- сол
- црн пипер
- оригано

ПОДГОТОВКА:

- Месото убаво истријте го со сол, црн пипер и со мелен рузмарин. Во мал сад измешајте мелено каранфилче, мускатно оревче и малку цимет. Истријте го месото и со оваа смеса.
- Рерната загрејте ја на 200 степени. Месото ставете го во тава и печете го 18 до 20 минути, потоа извадете го и прекријте го со алуминиумска фолија. Печете го на 175 степени уште два часа.
- Додека месото се пече, околу еден час пред крај подгответе ги компирите. Излупете ги, посолете ги, додајте им црн пипер и оригано и ставете ги под месото да се печат еден час.
- Пред крај извадете ја фолијата и оставете ги месото и компирите да се печат уште 15 минути на 200 степени за да фатат коричка.
- Сервирајте!

СОВЕТ: Ако не сакате премногу ароматичен вкус, изоставете го циметот.

**GOOD
NATURE**

МЕДИЦИНСКИ ЧАЕВИ ПРЕМИУМ

Палетата на медицинските чаеви Премиум опфаќа производи, билни мешавини, за подобрување на различните состојби на организмот. Сите производи се изготвени по рецептури кои се внимателно одбрани и за чие дејство постојат податоци во традиционалната медицина, но и во современата фитотерапија.

Широкиот спектар на индикациски подрачја кои се опфатени со медицинските чаеви Премиум овозможува тие да бидат избор за сите кои ќе одлучат да користат чајни мешавини за свое подобро здравје. Чаевите се спакувани на практичен начин, во теглички, што воедно постапката за нивно приготвување ја прави многу едноставна.

Повеќе информации за палетата на медицински чаеви Премиум можете да најдете на:
www.goodnature.mk

**АЛКАЛОИД
СКОПЈЕ**
Здравјејте пред сè
www.alkaloid.com.mk

#ВИСТИНСКОТЕМНО

WWW.ZLATENDAB.COM.MK